

REPUBLIKA

ROK XVI.

LÓDŹ. CZWARTEK, 22 GRUDNIA 1938 ROKU

CENA NUMERU 15 GROSZY

№ 51

INTERPELACJA O. Z. N. W SPRAWIE ŻYDÓW

zgłoszona została na wczorajszym posiedzeniu sejmu. — Interpelanci żądają masowej emigracji Żydów z Polski

Warszawa, 21 grudnia.

(PAT) Poseł Stanisław Skwarczyński i 116 innych posłów wniosło do p. prezesa rady ministrów INTERPELACJE W SPRAWIE ŚRODKÓW ZMIERZAJĄCYCH DO PODJĘCIA I PRZEPROWADZENIA MASOWEJ EMIGRACJI ŻYDOWSKIEJ W CELU RADYKAŁNEGO ZMNIJSZENIA ILOŚCI ŻYDÓW W POLSCE.

Interpelacja ma brzmienie następujące:

„W swej deklaracji ideowo-politycznej z dnia 21. 2. 37 r. i opartych na niej uchwałach rady naczelnej z dnia 21. 5. 38 r. Obóz Zjednoczenia Narodowego zajął wyraźne stanowisko w sprawie żydowskiej domagając się planowego jej rozwiązania przez czynniki państwowe i społeczne.

„Przeciwstawiając się stosowaniu przeciw Żydom gwałtów i eks-

cesów niezgodnych z honorem i godnością Narodu Polskiego i operowaniu w tej kwestii frazesem i demagogią — Obóz Zjednoczenia Narodowego stoi na stanowisku konieczności radykalnego zmniejszenia ilości Żydów w Polsce drogą masowej emigracji.

Stwierdzamy, że Żydzi są czynnikiem osłabiającym i hamującym normalny rozwój polskich sił narodowych i państwowych. W strukturze naszego gospodarstwa stanowią element wysoce niepożądany, utrudniający udmożliwienie gospodarczego i kulturalnego rozwoju wsi i miast.

Z tych generalnych założeń wychodząc, dążymy do zdecydowania do spłaszczenia naszego handlu, przemysłu i rzemiosła oraz do wyeliminowania wpływów żydowskich z polskiego życia kulturalnego i społecznego.

W związku z powyższym podpisani interpelanci, jako członkowie koła parlamentarnego Obozu Zjednoczenia Narodowego zapytują pana premiera:

1) Czy rząd zamierza przystąpić do niezwłocznego podjęcia energicznej i wszechstronnej akcji mającej na celu przy użyciu wszelkich dostępnych środków jak najwydatniejsze zmniejszenie Żydów w Polsce.
2) Czy rząd gotów jest podjąć niezwłocznie skuteczną akcję umożliwiającą emigrację Żydów w rozmiarach odpowiadających potrzebom gospodarczym, społecznym i kulturalnym Polski, a w szczególności dążyć do:

a) Zapewnienia Polsce w ogólnej emigracji żydowskiej udziału odpowiadającego obciążeniu naszego życia państwowego największą — w porównaniu do innych państw — liczbą Żydów;
b) przyznania niezbędnych i przydat-

nych dla masowej emigracji żydowskiej terenów;

c) uzyskania międzynarodowych funduszy dla sfinansowania emigracji Żydów z Polski.

Podpisani interpelanci wyrażają przekonanie, że rząd posiada szczegółowo opracowane dane i materiały dotyczące całokształtu sprawy żydowskiej w Polsce, zapytują pana premiera co rząd zamierza uczynić,

aby przyspieszyć realizację zamierzonych celów w kierunku ZASADNICZEGO ROZWIĄZANIA PROBLEMU EMIGRACJI ŻYDOWSKIEJ w oparciu tej akcji na planowym i skoordynowanym działaniu właściwych czynników —

oraz czy — i w jakiej formie zamierza poinformować sejm o dotychczasowych wynikach prac, zmierzających do rozstrzygnięcia tego problemu.

CO SIĘ DZIAŁO NA POLITECHNICE LWOWSKIEJ

w dniu 18 listopada r. b.? — Interpelacja posła dr. Sommersteina w sprawie zajść, podczas których zabity został student b. p. Karol Zellermajer

WARSZAWA, 21 grudnia.

Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu została złożona przez pos. Emilla Sommersteina interpelacja do p. premiera i ministra oświaty w sprawie ZAJŚĆ NA POLITECHNICE LWOWSKIEJ W DN. 18 LISTOPADA, ZAKOŃCZONYCH ŚMIERCIA STUDENTA SAMUELA PROWELLERA.

„10 dni po skrytobójczym mordzie, którego ofiarą padł student Żyd Karol Zellermajer, na eksterytorialnym terenie uniwersytetu lwowskiego, zakończył życie po dwóch tygodniach zamknięcia student Żyd Samuel Proweller, słuchacz IV roku wydziału inżynierii na politechnice lwowskiej, przekłuty nożem w czasie poniższych zajść.

Nie przepuszczali studentów-Żydów

W piątek, 18 listopada, odbywały się w gmachu głównym na politechnice lwowskiej od godz. 16 do 18 ćwiczenia konstrukcyjne z budowy mostów na sali rysunkowej IV roku na drugim piętrze. Ćwiczenia te skończyły się o godz. 17, po czym wszyscy studenci grupami i pojedynczo wyszli z sali rysunkowej w kierunku do wyjścia głównego.

Najwcześniej wyszła grupa złożona z 5 studentów Żydów, których studenci polscy USIŁOWALI NIE WYPUŚCIĆ Z WĘSTIULOWI PRZEZ BRAMĘ GŁÓWNA. Dzięki jednak temu, że stanowili grupę, przemocą wydarli się przez bramę na zewnątrz. Pozostali studenci Żydzi wychodzili pojedynczo, jednak, żadnemu z nich nie udało się przejść przez bramę główną, która bardzo licznie i mocno obsadzona była przez studentów Polaków. Pierwszym ze studentów Ży-

dów, którego nie wypuszczono, był B. Meister. Wrócił on na drugie piętro i zakomunikował pozostałym studentom-Żydom o zaszłych faktach.

Tymczasem na pierwszym piętrze zebrała się wielka ilość studentów Polaków przed rektoratem i zajęli całe niemal pierwsze piętro. Pozostali na drugim piętrze studenci Żydzi b. p. Proweller, Lerer, Meister, Rauchberger, Deutscher, Klaper, Ruff, Szeller i Gruber beradni kreślić się i ZASTANAWIALI NAD ODPOWIEDNIM SCHRONIENIEM SIĘ PRZED NAPADAMI, KTÓRE W TAKICH OKOLICZNOŚCIACH ZAWYCZAJ SIĘ ZDARZAŁY.

Student Meister usiłował powtórnie wydostać się z gmachu, jednak nadaremnie, bo znowu przy bramie głównej zatrzymano go i nie wypuszczono.

W międzyczasie ukryli się Deutscher i Klaper za zgodą pedela, w gabinecie prof. Bratry i tam przeczekali do godz. 20 min. 30. Pozostałych 7 prosiło pedela z katedry miernictwa, aby ich ukrył w katedrze. Pedel odmówił i doradzał,

aby Żydzi ukryli się w ciemnym przedsionku

sali 12-ej, w której odbywał się jakiś wykład. Przedsionek ten był, jak zwykle, otwarty na korytarz główny, nie był więc dostatecznym schronieniem. Po krótkiej naradzie prosili studenci-Żydzi innych pedeli o ukrycie ich w jednej z katedr. Zgodził się wreszcie jeden pedel z katedry statyki budowlanej i pojedynczo wprowadził Żydów do gabinetu docenta dr. Chmielewca.

Tam polecił im ZGASIĆ ŚWIATŁO I JAK NAJCISZEJ ZACHOWYWAĆ SIĘ,

aby się nikt nie domyślił o tej kryjówce.

Po kilku minutach spokojnego przebywania za zamkniętymi drzwiami (pedel zamknął je na klucz), usłyszeli studenci-Żydzi, że pod drzwiami gabinetu przysła większa liczba ludzi. Bezpośrednio po tym ludzie ci

WYŁAMALI PRZEMOCĄ DRZWI I WPADLI DO WNETRZA.

Światła padły przez wylamane drzwi, co pozwoliło rozpoznać obecność Żydów, na których natarli z całą siłą. NAPASTNIKAMI BYLI STUDENCI W W CZAPKACH STUDENCKICH, co rozpoznał student Szeffler, stojący najbliżej drzwi.

Masakra trwała krótko

po czym napastnicy zbiegli.

W kilka minut później 12-ej ranni i pobici studenci-Żydzi podnieśli się i stwierdzili co następuje:

STUDENT PROWELLER LEŻAŁ NIEPRZYTOMNY MOCNO OKRWAWIONY POD STOŁEM. STUDENT LERER OCIEKAŁ KRWIĄ Z RAN, ZADANYCH NOŻEM W BRZUCH I KARK. STUDENT MEISTER MIAŁ WIELE ŚLADÓW POBICIA W GŁOWIE, A Z RANY NAD UCHEM ŚCIEKAŁA KREW; STUD. SZEFFLER ZRANIONY W REKE I UDERZONY W GŁOWE, RUFF SILNIE SKOPANY I POBITY NA CAŁYM CIELE; RAUCHBERGER PRZYGNIECIONY DRZWIAMI MIĘDZY PIEC I ŚCIANĘ.

Stwierdzono nieobecność studenta Grubera, który, jak się później okazało, przebiegł przez stół i schował w bocznych korytarzach, gdzie przebywał do godz. 20.45. Pedel z katedry miernictwa

powtórnie odmówił mu ukrwienia go w katedrze.

Zaalarmowano służbę celem spowodowania pomocy lekarskiej ponieważ stan Lerera pogarszał się z każdą chwilą. Przybyli dwaj funkcjonariusze rektoratu stwierdzili stan faktyczny. 12-ej rannych polecił umieścić w wykładowej sali 10-ej, a do ciężko rannych Lerera i Prowellera sprowadzono pogotowie ratunkowe.

Z powyższej przedstawionego stanu rzeczy wynika, że w czasie tych zajść teren politechniki lwowskiej był eksterytorialny nie tylko wobec władz administracji ogólnej, ale i wobec władz akademickich.

Bojówki objęły całe rozkazodawstwo i całą władzę

One obsadziły wyjście, urządziły na II piętrze długotrwałe polowanie na grupkę studentów - Żydów dobijali się do gabinetu, w którym ukrytych było kilku studentów - Żydów; zdążyły wywalić drzwi wejściowe i

urządziły masakrę nożową, która obok zranienia kilku studentów, doprowadziła do śmiertelnego ugodzenia b. p. Prowellera i ciężkiego poranienia Lerera.

Władze akademickie nie stanęły w obronie studentów - Żydów, nie dały im ochrony, nie umożliwiły im wyjścia z gmachu politechniki, a większość uczniów, która widziała, na co się zanosz, odmówiła pomocy studentom - Żydom, gonionym, jak zwierzęta, znajdującym się w potrzasku. Wobec powyższego zapytuję:

— Czy panom ministrom znane są wyżej opisane zajścia?

— Co zamierzają uczynić, by zapobiec podobnym wypadkom?

(Ciąg dalszy na str. 2-ej).

SEJM NIE ROZPATRZY WNIOSKU UKRAJNCÓW,

gdyż jest on sprzeczny z konstytucją. — Oświadczenie marsz. prof. Makowskiego

WARSZAWA, 21 grudnia.

Ostatnie przed feriami świątecznymi posiedzenie sejmu miało mieć charakter czysto formalny i poświęcone być miało uchwaleniu spraw zawisłych od sejmu tylko pod względem prawnym, jak naprz. sprawa budowy dwóch ważnych linii kolejowych albo zmiana przepisów o używaniu przez policję broni palnej.

Stało się jednak zupełnie inaczej i posiedzenie, które miało być czysto formalne, było w rzeczywistości bardzo polityczne.

Przyczyniły się do tego wysoce politycznego charakteru dzisiejszego posiedzenia sejmu różne czynniki, a główne interpelacje ukraińskie, dalej interpelacja antyżydowska OZN., oraz wystąpienia pos. dr. Putka, niezależnego ludowca, w dyskusji nad projektem ustawy o używaniu broni palnej przez policję.

Jeszcze przed posiedzeniem sejmu marszałek Makowski zawiadomił klub ukraiński, że

WNIOSK ZGŁOSZONY PRZEZ KLUB UKRAIŃSKI, PODPISANY PRZEZ 15 POSŁÓW NIE BĘDZIE MÓGŁ BYĆ PRZEDŁOŻONY SEJMOWI, GDYŻ WPROWADZA ZMIANY W KONSTYTUCJĘ.

Interpelacje

Serja interpelacji ukraińskich złożonych w dniu 9 bm., a dopiero dzisiaj przyjętych przez marszałka Makowskiego.

MA WYRAŹNIE NA CELU NAROBIE NIE HAŁASU W OKÓŁ ZAGADNIENIA UKRAIŃSKIEGO, LANSOWANEGO — JAK WIADOMO — PRZEZ BERLIN I PRZEZ ULEGŁYCH BERLINOWI NOWYCH SPÓŁPRACOWNIKÓW W CZECHOSŁOWACJI.

Przedmiotem tych Interpelacji są, opisy zajęć, które rozegrały się w Matopolsce Wschodniej w ostatnich dniach października, i pierwszych dniach listopada br., pomiędzy ludnością polską a organami policji oraz KOP-u z jednej, a ludnością ukraińską, podniecaną przez agitatorów wiadomego autoramentu — z drugiej strony.

Interpelacja posłów OZN. w sprawie żydowskiej podpisana aż przez 116 posłów OZN. z gen. Skwarczyńskim na czele, zawierająca jedynie streszczenie serii artykułów „Gazety Polskiej” i „Kurjera Porannego”

W SPRAWIE EMIGRACJI ŻYDOWSKIEJ —

jest oczywistą demonstracją, i nie posuwa rozwiązania tej sprawy ani o krok naprzód, pracującemu zaś nad rozwiązaniem zagadnienia emigracyjnego rządowi polskiemu ta demonstracja by najmniej sprawy nie ułatwia...

Interpelacja jest oceniana w kołach politycznych jako gest bez praktycznego

znaczenia.

Tekst interpelacji OZN. zamieszcza się na innym miejscu.

Debatą nad ustawą o użyciu broni przez policję dostarczyła kilku momentów nader ciekawych.

W porównaniu z dotychczasowymi przepisami o

UŻYCIU BRONI PRZEZ POLICJĘ, nowe przepisy będą ostrzejsze. Pozwólono bowiem 1) na użycie broni podczas ścigania niebezpiecznego przestępcy, jak osoby podejrzanego o ciężkie przestępstwo oraz 2) zezwolono na użycie broni dla udaremnienia nielegalnego przekroczenia granicy.

W toku dyskusji pos. Periecki (klub ukraiński) wniósł o odesłanie ustawy do komisji, gdyż nie jest ona dostatecznie opracowana.

Poseł dr. Sommerstein o wysiedlaniu uchodźców

POS. DR. SOMMERSTEIN, wskazując na surowość postanowień nowej ustawy, podkreślił, iż szczególnie ostrożnie zrehabilitować trzeba przepisy, zezwalające na używanie broni palnej wobec osób nielegalnie przekraczających granicę w kierunku do Polski. Poseł Sommerstein podkreślił, że w ostatnich czasach szczególnie granica jest przekraczana nie z winy jednostek, ale wskutek przymusowego wysiedlenia przez państwo obce. Powszechnie znane są tutaj pewne wypadki tego rodzaju. Trzeba apelować do uczuć ludzkich,

Plenarne posiedzenie senatu

Uchwalono kilka projektów ustaw

Warszawa, 21 grudnia.

(PAT) Przed przystąpieniem do porządku dziennego marszałek podał do wiadomości izby, że z powodu śmierci prezesa Akademii Umiejętności Wróblewskiego wystąpił w imieniu izby depechę kondolencyjną pod adresem Polskiej Akademii Umiejętności.

Po referacie sen. Malinowskiego przyjęto bez zmian kredyt dodatkowy na r. 1938/39 na koszty wyborów do sejmu i senatu.

Następnie sen. Katelbach referował dwie ustawy o dodatkowych kredytach na opiekę nad emigrantami zagranicą i zaangażowanie urzędników ryczałtowych w urzędach zagranicznych. Oba kredyty bez dyskusji zatwierdzono.

Z kolei sprawozdawca sen. Głowacki referował ustawę o przedłużeniu obniżki komornego. I tę ustawę senat przyjął w głosowaniu.

Następnie po krótkim referacie sen. Kamińskiego senat przyjął projekt ustawy o dodatkowych kredytach na rok 1938/39 na zwalczanie zaraźliwych chorób zwierzęcych w brzmieniu sejmowym bez zmian.

aby znaleźć właściwą linię postępowania. Nie pomogą przepisy o użyciu broni, jeśli się nie zapobiegnie

DRASTYCZNYM WYSIEDLANIOM I PODBURZENIOM W PRASIE PRZECIWKO OBYWATELOM TYLKO DLATEGO, ŻE SA INNEJ WIARY I POCHODZENIA...

Końcowe słowa dr. Sommersteina zniknęły we wrzawie podniesionej na ławach posłów OZN.

POS. DR. PUTEK wygłosił przemówienie bardzo ostre. Oświadczył on mianowicie, że obecnie cały niemal korpus policji polskiej zamieniony został na policję polityczną (wrzawa).

W takim stanie rzeczy wzbudziła się w społeczeństwie nieufność do nowych przepisów. Społeczeństwo zastanawia się w jakim celu mają one być użyte.

Kiedy policja ma prawo do użycia broni

— Czy naprzykład — zapytuje pos. Putek — policjant ma prawo strzelać do ludzi, którzy byli na wlecu, kiedy wlec rozwiązano, a policjant chce ze wszystkimi obecnymi spiąć protokół. Tym jest tłumem — mówił pos. Putek — rządzi się swoimi prawidłami, będzie chciał uciekać, a czy pozwolimy wówczas użyć policjantowi broni?

MARSZAŁEK MAKOWSKI wzywa pos. Putka do używania bardziej realnych przykładów

POS. BROWIŃSKI (OZN): — Wielu ludzi wystrzelano już na pańskich wiecach?

DR. PUTEK: — Na moich nikogo. Ale ilu

DARKÓW

nowe polskie zdrojowisko na Zaoz'u, znane ze swych pierwszorzędnych źródeł jodowo-bromowych, otwiera sezon zimowy 2 stycznia 1939 r.

Wykwintnie urządzone sanatorium, wyposażone w ostatnie zdobycze wiedzy lekarskiej, leczy skutecznie:

Gruźlicę chirurgiczną, arteriosklerozę i schorzenia mięśnia sercowego, reumatyzm stawów, mięśni i nerwów, przewlekłe choroby kobiece, skórne, niedowłady i porażenia po udarach, tężec, wole, chorobę Basedowa, skrofulozę, skazy wysiękowe, krzywicę i t. d.

Szczegółowe informacje i prospekty wysyła na żądanie Zarząd Zakładu Zdrojowo - Kąpielowego w Darkowie, Śląsk Zaoziański.

w pańskiej okolicy wystrzelano chłopów?

DR. PUTEK wywodzi dalej, iż policja pełni obecnie za wiele ról i oblicza, że na 25.000 policjantów, 1/3 część policji siedzi w sądach i urzędach prokuratorskich, 1/3 pisze w kancelariach, a tylko 1/3 używana jest do zadań, do których jest powołana.

Dalej dr. Putek wywodzi, iż istnieje jednak gwarancja przeciwko nieopatrzonemu użyciu broni przez policję, a gwarancją jest to, że policjant musi psychologicznie być po stronie upośledzonego, bowiem 11.000 policjantów ma pensje miesięczne po 150— zł., drugich 11.000 policjantów zarabia miesięcznie po 160.— zł., inni po 180.— zł., po 200.— zł., a tylko 800 policjantów na szczytach policyjnych ma wyższe uposażenie.

MARSZ. MAKOWSKI: — To będziemy omawiali przy budżecie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

DR. PUTEK: — Czy człowiek w taki sposób uposażony może zdobyć się na akty, które mu podsuwają nowe przepisy o użyciu broni palnej. Mam list emerytowanego policjanta...

MARSZ. MAKOWSKI: — Ale emerytowany policjant nie będzie używał broni (żywa weselość i oklaski).

W konkluzji pos. Putek poparł wniosek o odesłanie projektu ustawy o użyciu broni przez policję do komisji, dla ponownego rozpatrzenia, wskazując na cały szereg usterek formalnych poza racjami merytorycznymi, które przemawiają za ponownym zbadaniem tych przepisów.

Po krótkiej dyskusji i poparciu projektów ustaw przez wiceministra sprawiedliwości Chelmońskiego, wniosek o odesłaniu ustawy do komisji oraz wszystkie wnioski mniejszości odrzucono.

Projekt ustawy przyjęto w drugim i trzecim czytaniu.

W końcu posiedzenia marszałek Makowski życzył już posłom Wesołych Świąt.

Warszawa, 21 grudnia.

Pos. Józwiak z Poznania zgłosił dziś w sejmie zapowiadany przez siebie projekt ustawy, zakazujący firmom nie polskim używania przymiotnika „polski” w swej nazwie.

Co się działo na politechnice lwowskiej

(Dokończenie).

biec dalszemu mordowaniu bezbronných studentów-Żydów na terenie wyższych uczelni?

— Jakże zamierzają wydać zarządzenia, celem należytego legitymowania, odbierania noży i innych narzędzi zbrodni od osób, przybywających na teren uczelni?

— W jaki sposób zamierzają przywrócić bezpieczeństwo życia i zdrowia studentów-Żydów na wyższych uczelniach?

— Czy zamierzają pociągnąć do odpowiedzialności te organa władzy na terenie uczelni, które nie dopełniły swych obowiązków czuwania nad ładem i porządkiem, albo też odmówiły pomocy i ochrony atakowanym studentom-Żydom?

Przeciw propagandzie antyżydowskiej Polskiego Radia

Interpelacja senatora Rubinsteina do ministrów spraw wewnętrznych oraz poczty i telegrafu

Warszawa, 21 grudnia.

Na dzisiejszym posiedzeniu senatu sen. rabin Rubinstein z Wilna, zgłosił do ministra spraw wewnętrznych i ministra poczty i telegrafów interpelację, w której stwierdza, iż w dniu 12 b. m. około godz. 8-ej wieczorem przez rozgłośnie „Warszawa I” Polskiego Radia niejaki p. Ciechomski wygłosił pogadankę p. t. „Unarodowienie handlu polskiego”.

W pogadance tej p. Ciechomski rzucił hasło wyrugowania z handlu kupców żydowskich.

Następnie namawiał słuchaczy „Polskiego Radia”, aby przy zakupach

przedświątecznych omijali sklepy żydowskie.

Tego rodzaju propaganda — pisze sen. Rubinstein w swej interpelacji — uprawiana za pośrednictwem przedsiębiorstwa państwowego, jakim jest „Polskie Radio S. A.” sprzeczna jest z prawem, gdyż skierowana jest przeciwko pewnemu odłamowi obywateli, stanowiącemu w dodatku poważny odsetek abonentów „Polskiego Radia S.A.”.

Dalej w swej interpelacji rabin Rubinstein zwraca uwagę, iż wypadek ten nie jest odcobniony, gdyż w ostatnim czasie „Polskie Radio” służy często jako instrument propagowania akcji prze-

ciwżydowskiej.

Sen. Rubinstein zapytuje wobec tego obu ministrów, czy znany im jest fakt przytoczony w interpelacji i co zamierzają uczynić, aby zapobiec dalszemu nadużyciu „Polskiego Radia” jako instrumentu propagandy antyżydowskiej.

Ze swej strony dowiadujemy się, że prelegent, o którym mówi sen. Rubinstein, a mianowicie p. Ciechomski jest b. urzędnikiem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, b. sekretarzem b. wojewody łódzkiego Hauke-Nowaka, a ostatecznie urzędnikiem sekcji prasy i propagandy sztabu OZN.

PREZENTY GWIAZDKOWE

z marcepanów, czekolady, cukrów poleca

L. Jankowski

LWÓW

Sklep w Łodzi, PIOTRKOWSKA 162

Płk. Wenda o Żydach w Polsce

Szef sztabu O. Z. N. zapowiada walkę gospodarczą z Żydami. — Asymilacja nie jest celem polskiej polityki narodowościowej — oświadczył płk. Wenda w swym odczycie radiowym

Warszawa, 21 grudnia. (Pat) Szef sztabu OZN wicemarszałek sejmu Zygmunt Wenda wygłosił przez Polskie Radio następujące przemówienie p. t. „Na drodze do pozytywnego rozwiązania kwestii żydowskiej w Polsce“:

„Naczelnym naszym zagadnieniem państwowym jest dzisiaj bezspornie — konieczność zwiększenia potencjału zbrojnego Państwa. Wezwanie Naczelnego Wodza, Marszałka Smigłego-Rydzia do mobilizowania powszechnych sił Narodu dla szeroko pojętej obronności Państwa znalazło żywy i gorący odzew w sercach wszystkich Polaków.

Obowiązek realizowania tego hasła spada na barki całego społeczeństwa i wymaga nie tylko indywidualnego wysiłku, lecz także rozwiązania szeregu zasadniczych kwestii o charakterze społecznym i gospodarczym. Wiemy dobrze, że dla sił obronnych Państwa kapitalne znaczenie posiada struktura jego życia gospodarczego.

Życie gospodarcze Państwa musi opierać się na elementach narodowym, czującym patriotycznie i zawsze gotowym do zajęcia czynnej postawy wobec wszelkich niebezpieczeństw grożących Państwu.

Istniejący stan rzeczy w Polsce — niestety — nie odpowiada w zupełności tym słusznym i koniecznym postulatam.

Nasz handel, przemysł i rzemiosło jest w mniejszym lub większym stopniu, opanowane przez Żydów. Jak z tego wynika, stanowią oni w strukturze naszego gospodarstwa element wysoce niepożądany, bo hamujący usamodzielnienie gospodarcze polskiej ludności wiejskiej i miejskiej.

Co roku przybywa nam około 400 tysięcy nowych, młodych rąk do pracy i nie możemy dać im zatrudnienia, między innymi i dlatego, że tak ważne dla życia Państwa dziedziny jak przemysł, handel, rzemiosło opanowane są przez Żydów. Stwarza to stan wysoce szkodliwy oraz marnowanie energii narodowej i utrudnianie normalnego rozwoju polskich sił narodowych i państwowych.

W sprawie żydowskiej widzieliśmy już rozmaite tendencje i poglądy. Były wśród nich dążenia do masowej asymilacji, były przez wiele lat głoszone szumnie i z patosem puste frazesy, nie powodujące żadnego pozytywnego, konkretnego ani przemysłowego działania.

Przeciw asymilacji

Obóz Zjednoczenia Narodowego w swej deklaracji ideowej i w uchwałach rady naczelnej z dnia 21 maja 1938 r. wyraźnie i rzeczowo określił swoje stanowisko w sprawie „żydowskiej. Stwierdzając, że Żydzi są elementem obcym i niepożądanym, Obóz uważa, że przez swoją specyficzną strukturę ludnościową stoją oni na przeszkodzie normalnej ewolucji mas Narodu Polskiego.

Asymilacja Żydów nie może być ani celem polskiej polityki narodowościowej, ani skutecznym lub pożądanym rozwiązaniem sprawy żydowskiej w Polsce.

Jedynym właściwym, zmierzającym do tego środkiem jest radykalne zmniejszenie liczby Żydów w Polsce przez masową ich emigrację.

Przeciwstawiamy się zdecydowanie próbom stosowania wobec Żydów ekscesów i gwałtów, niezgodnych z honorem i godnością Narodu Polskiego.

SPRAWY ŻYDOWSKIEJ NIE ZAŁATWI SIĘ NA ULICY I NIE PAŁKA, CZY ROZBITA SZYBA BĘDZIE WŁAŚCIWYM ŚRODKIEM DO JEJ ROZWIĄZANIA.

Uważamy natomiast za celową i wysoce pożądaną, KONSEKWENTNĄ WALKĘ GOSPODARCZĄ Z ŻYDAMI, dążącą do zdecydowania do zwiększenia

liczebności elementu polskiego, w miastach oraz do spolszczenia naszego handlu, przemysłu i rzemiosła. Dążymy również do wyeliminowania z naszego życia gospodarczego kosztownego i szkodliwego pośrednictwa żydowskiego.

Obecny, wysoki udział Żydów w niektórych zawodach winien ulec zasadniczej redukcji. Polskie życie kulturalne i społeczne winno zachować pełną niezależność od obcych duchów i naszemu wpływów żydowskich.

Kto ma finansować emigrację?

Wysunięty przez Obóz Zjednoczenia Narodowego postulat masowej emigracji Żydów znalazł już swoje echo na terenie zagranicznym, zarówno w wystąpieniach min. Becka, jak i w opinii publicznej niektórych państw, doceniających należycie międzynarodową wagę tego zagadnienia. Emigracja ta może być bowiem z realnym skutkiem podjęta tylko wtedy, jeśli zostaną przyznane niezbędne i przydatne dla niej tereny kolonialne, oraz jeśli uruchomione zostaną na jej przeprowadzenie międzynarodowe fundusze.

Polska ani nie posiada wolnych na ten cel funduszy, ani też nie zamierza z pieniędzy wpływających od społeczeństwa polskiego — finansować emigracji i kolonizacji Żydów.

W okresie coraz częstszego poruszania sprawy emigracji żydowskiej na te-

KAWA IGNATOWICZÓW

Mocna - aromatyczna - wyśmienita

B. Ignatowicz

Dziękowska 96 i 127

Własny import

renie międzynarodowym. Polska winna dbać o to, aby przy rozwiązywaniu tego zagadnienia udział jej w ogólnym kontyngencie emigracyjnym odpowiadał obciążeniu naszego życia państwowego największą — w porównaniu do innych państw — liczbą Żydów.

Niezależnie od dotychczas przez rząd nasz podejmowanych kroków w tej sprawie i ich rezultatów, należy stwierdzić, że dalsze jej realizowanie spoczywać również musi na barkach rządu, którego poczynaniom w tej dziedzinie towarzyszyć będzie cała, zgodna opinia polska.

Echa Interpelacji O.Z.N.

Z tych założeń wychodząc, koło parlamentarne Obozu Zjednoczenia Narodowego przez usta swego szefa, p. generała Stanisława Skwarczyńskiego zgłosiło na dzisiejszym posiedzeniu sejmowej Interpelacji pod adresem prezesa rady ministrów.

Interpelacja ta porusza wyżej wymienione postulaty programowe Obozu Zjednoczenia Narodowego w sprawie żydowskiej i zapytuje między innymi pana premiera,

CZY RZĄD ZAMIERZA PRZYSTĄPIĆ DO NIEZWŁOCZNEGO PODJĘCIA ENERGETYCZNEJ I WSZECHSTRONNEJ AKCJI, MAJĄCEJ NA CELU — PRZY UŻYCIU WSELKICH DOSTĘPNYCH ŚRODKÓW — JAK NAJWIĘKSZE ZMNIĘSIENIE ILOŚCI ŻYDÓW W POLSCE.

Przy wysuwaniu i realizowaniu swoich tez, zmierzających do rozwiązania sprawy żydowskiej, Obóz Zjednoczenia Narodowego zdecydowanie i konsekwentnie unika możliwości jakiegokolwiek zabarwienia ich demagogią, czy pierwiastkiem czysto agitacyjnym.

Dlatego też nie chcąc, aby ktokolwiek mógł przypuścić, że Interpelacja

Dla WSZEKICH SPORTÓW ZIMOWYCH

ZEGAREK

MOVADO

162 PIERWSZE NAGRODY

ta ma znaczenie taktyczno - polityczne, wykorzystywanie w agitacji przedwyborczej — Obóz zgłosił ją dopiero na pierwszym posiedzeniu sejmiku, jakie odbyło się po dniu masowych wyborów do samorządu.

Interpelacja koła parlamentarnego Obozu po raz pierwszy tak wyraźnie poruszająca na terenie sejmiku sprawę żydowską, niewątpliwie będzie musiała upoważnić rząd do energicznego podjęcia odpowiednich działań, zmierzających do pomyślnego rozwiązania tego palącego zagadnienia zmniejszenia ilości Żydów w Polsce. Będzie to nowy i ważny krok na drodze do realizowania wytkniętego przez Obóz Zjednoczenia Narodowego ideału Polski wielkiej, potężnej i sprawiedliwej.

EDEN MINISTREM WOJNY?

Pogłoski o bliskim powołaniu b. ministra spraw zagranicznych do gabinetu Chamberlaina

LONDYN, 21 grudnia.

(PAT) W związku z powrotem z Ameryki b. ministra spraw zagr. Edena, który dziś przybył do Londynu, w kuluarach parlamentu znowu poczęły krażyć pogłoski o mającym jakoby nastąpić ponownym wstąpieniu Edena do rządu.

niu Edena do rządu.

M. in. wyrażane są przypuszczenia, że premier Chamberlain, ulegając naciskowi pewnych kół konserwatywnych, zarzucających obecnemu ministrowi wojny Hore Belisha nieudolność w organizowaniu obrony narodowej,

poruczy Hore Belisha inny resort, na ministra wojny zaś powoła Edena.

W ten sposób premier Chamberlain zaspokoiłby niezadowolone elementy partii konserwatywnej i równocześnie znakomicie wzmacniłby prestiż swego rządu w społeczeństwie, a zwłaszcza wobec lewicy.

Zmiany te, gdyby się nawet dokonały, to zapewne nie nastąpią wcześniej niż w drugiej połowie stycznia, po powrocie Chamberlaina i lorda Halifaxa z Rzymu.

Minister Ickes o totalizmie

i prześladowaniach Żydów. — Mowa wywołała wielkie wrażenie

Nowy Jork, 21 grudnia.

Silnym echem odbiło się przemówienie amerykańskiego ministra spraw wewnętrznych Harolda Ickesa w Cleveland. Ickes ostro zaatakował ustroje dyktatorskie zaznaczając, że „ubliża się średniowieczu, gdy się czyni porównania między średniowieczem a współczesnym totalizmem“.

Gdyby chodziło o wierne porównanie — mówił min. Ickes — należałoby się cofnąć do czasów, gdy człowiek był „ciemną i dziką istotą“. Intelligencję i

kulturę wielkiego narodu pograżono w mroku czasów pierwotnych.

Ickes ostro zaatakował Forda i Lindbergha za to, że przyjęli ordery niemieckie.

**

Londyn, 21 grudnia.

„Daily Herald“ omawia przemówienie Ickesa i stwierdza, że swymi prześladowaniami Żydów, hitlerowcy wywołali tak ostrą reakcję opinii całego świata, jakiej nie obserwowano już od wielu lat...

Werbunek 40 tys. rekrutów

LONDYN, 21 grudnia.

(PAT) Minister wojny Hore Belisha oświadczył w Izbie Gmin, iż w bieżącym roku budżetowym przewidziany jest werbunek 40 tys. rekrutów, zaś w roku przyszłym — 60 tysięcy.

Skandal teatralny w Paryżu

Paryż, 21 grudnia.

(PAT) Na skutek protestów ze strony licznych radnych m. Paryża postanowiono odebrać znanemu pisarzowi Jean Cocteau kierownictwo miejskiego Teatru des Ambassadeurs, powierzając mu na czas grania jego sztuki „Les Parents terribles“. Decyzja ta spowodowana została tym, iż Cocteau miał jakoby nalegać na kierowników szkół średnich, aby wysłali młodzież na bezpłatne przedstawienia tej sztuki, uznanej za niemoralną i podważającą autorytet rodziny.

Jeden krem - ale właściwy!

Codziennie używanie kremów Eukutol zapewnia piękną i zdrową cerę

Reflektorem po prasie

P. P. S. i Żydzi

Nieomal cała prasa zajmuje się sprawą stosunku Żydów do PPS podczas wyborów. „Nasz Przegląd” stawia sprawę tak:

Przyznajemy, że w dzielnicach mieszanych z przewagą nieżydów część inteligencji żydowskiej głosowała na PPS, ale za to w innych dzielnicach mieszanych z przewagą Żydów, chrześcijanie głosowali na Bund. Jest to zjawisko, którego analogię znaleźć można chyba tylko w epoce wielkiego ruchu wołnościowego 1905—6 roku.

Przeważna część wyborców oddawała przewagę partiom socjalistycznym przed mieszczańskimi tylko z powodu propagowania przez nie ustroju demokratycznego. Albowiem z pośród stronnictw polskich za reformą ordynacji wyborczej w duchu demokratycznym wypowiedziało się jedynie PPS.

Równouprawnienie w Polsce

Nie ulega wątpliwości, że w łonie Żydów tendencje zwróciły się na lewo. Tymczasem to ten sam dziennik:

Spółeczeństwo żydowskie pragnęło położyć nacisk na równouprawnienie na miejscu. Późno kwestionować prawa obywatelskie Żydów z pewnej strony polskiej, a mieszczaństwo żydowskie nie okazało się ostatnio dość odporne.

Ale oportunistom uprawiać mogą tylko przewody a nie całe społeczeństwo. Społeczeństwo wyznaje koncepcje katarygiczne, nieprzejednane. Przez głosowanie tedy gremialnie na Bund, społeczeństwo żydowskie chciało ostrzec swych działaczy, by się nie posuwali za daleko, by kompromisu nie doprowadzili do kompromitacji.

Naciski i ulgowe kredyty

„Kurier Poznański” za „Tygodnikiem Handlowym” zajmuje się sprawą t. zw. unarodowienia handlu w Polsce, a szczególnie hurtu:

Ponieważ bez nacisku nie można spolszczyć hurtu w licznych branżach skartelizowanego przemysłu, nacisk jest niezbędny, i to nacisk skuteczny.

Warto zwrócić uwagę, iż na odcinku kredytowym pomoc ta nie jest wydatna. Dość zanotować, że uzyskana w ciągu pierwszego półrocza przez hurt polski kwota pożyczek zamyka się, jak dotychczas, sumą około 200.000 zł. Przyczyny niedostatecznych wyników akcji tkwią w niedostosowanych do możliwości polskiego hurtownika wymogach zabezpieczenia pożyczek z Banku Gospodarstwa Krajowego. Udzielanie pożyczek na warunkach całkowicie gwarantujących Bankowi Gosp. Krajow. zwrot pożyczonych sum, jest wprawdzie uzasadnione normalną polityką bankową, tym niemniej jednak dla polskiego kupiectwa hurtowego sprzeczne jest tym warunkom równa się przysłowiowym trudnościom przesłiznięcia się przez ucho igłowe. Gdyby hurt polski posiadał kapitały ulokowane w nieruchomościach, wówczas nie byłoby żadnej podstawy do udzielania pomocy kredytowej „na warunkach ulgowych”, bo każdy bank widziałby chętnie klienta-hurtownika dysponującego zabezpieczeniem hipotecznym!

Sprawa ukraińska

Kiedy cała nieomal prasa polska zajmuje się problemem żydowskim, „Kurier Polski” dotyka innej bolączki — sprawy ukraińskiej:

Ze Lwowa donoszą, że w ostatnich tygodniach zauważono secesję robotników ukraińskich ze związków zawodowych, które pozostają pod egidą Centralnej Komisji Związków Zawodowych.

Opuszczanie szeregów organizacji, przybiera charakter akcji ukartowanej. Secesja jest jednym z objawów wzrostu poczucia odrębności narodowej ukraińskiej w obliczu ostatnich wydarzeń, a zwłaszcza wiadomości, docierających z Rusi Podkarpackiej.

Jednocześnie po miastach, miasteczkach i wsiach małopolskich podjęły się ukraińskie organizacje miejscowych komitetów porozumiewawczych ogólnoukraińskich w odnośnych ośrodkach. Daje się zauważyć nieoficjalna współpraca Ukraińców z żywiołem niemieckim.

Konsolidacja Ukraińców ujawnia się również w gospodarstwie. Ludność ukraińska dąży do dalszego uniezależnienia się od polskiego handlu, przemysłu i rękodzieła.

Wołno tylko myśleć...

„I.K.C.” donosi o ciekawym projekcie nowej ustawy hitlerowskiej o... słuchaniu radia.

W umotywowaniu ustawy podkreślono, że każdy obywatel niemiecki winien słuchać przede wszystkim własnych stacji, a zagranicznych tylko tych, których programy nie stoją w sprzeczności z ideologią narodowo-socjalistyczną. W myśl ustawy wołno więc będzie słuchać w Niemczech stacji włoskich, Hiszpanii powstańczej itd. Kategorycznie natomiast zabronione i surowo karane będzie słuchanie stacji słowackich oraz amerykańskich. Z audycji angielskich dopuszczono być mają tylko audycje o charakterze naukowym lub rozrywkowym.

Od czasu do czasu poskromić!...

Tenże dziennik podaje w depeszy z Paryża ciekawą opinię b. ambasadora

Wzrost obrotów handlowych z Sowietami nastąpić ma w ramach nowej umowy, która podpisana będzie w połowie stycznia

WARSZAWA, 21 grudnia. W dniu dzisiejszym powrócił do Warszawy delegat Rządu Polskiego do wstępnych rokowań z ZSRR, na temat polsko-sowieckiej umowy handlowej

dr. Tadeusz Łychowski. Jak się dowiadujemy, rokowania o traktat polsko-sowiecki rozpoczną się w Moskwie około 15 stycznia 1939 roku.

Umowa handlowa z Litwą

wejdzie w życie około 1 stycznia 1939 roku

Warszawa, 21 grudnia. (PAT). Prowadzone od dn. 29-go listopada rb. polsko-litewskie rokowania handlowe zostały zakończone. Obie strony przyjęły za podstawę układu klauzulę najwyższego uprzywilejowa-

nia, przy czym przewidziano wartość obustronnej wymiany towarowej na 6 miln. litów.

Niezależnie od powyższego, Polska zobowiązała się do korzystania z tranzytu litewskiego na sumę 450 tys. litów i do przerabiania materiałów drzewnych w Kłajpedzie, co ma reprezentować wartość 750 tys. litów. Należy przewidywać, że umowa handlowa wejdzie w życie prawdopodobnie już około 1 stycznia 1939 r.

Przy migrenie i pobudliwości nerwowej na skutek zaburzeń trawiennych żołądka lub jelit, wystarcza częstokroć niewielka ilość naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa do szybkiego usunięcia tych dolegliwości. Zap. Waszego Lek.

Nowy minister spraw zagranicznych Rumun

Min. Gaenco jest z zawodu dziennikarzem

Bukareszt, 21 grudnia. (PAT). Agencja Rador komunikuje: Grzegorz Gaenco został mianowany ministrem spraw zagranicznych i złożył przysięgę na ręce króla.

Min. Gaenco ukończył prawo na uniwersytecie paryskim. Z zawodu jest dziennikarzem. W wojnie światowej brał udział jako lotnik. Posiada order Michała Walecznego oraz brytyjski krzyż wojenny. W r. 1922 został naczelnym redaktorem dziennika „Argus”

W r. 1937 założył dziennik „Timpul”. W r. 1928 został sekretarzem gen. ministerstwa spr. zagr., następnie był pod sekretarzem stanu w ministerstwach spr. zagr., handlu i komunikacji.

Bukareszt, 21 grudnia. (PAT). Oficjalnie komunikują, że z obozu koncentracyjnego w Vasliu zwolniono 130 b. członków „Żelaznej Gwardii”, którzy złożyli zobowiązanie powstrzymania się od wszelkiej działalności politycznej.

Niemcy zezwolili na wywóz do Ameryki

należności spadkowych. — Zarządzenia odwetowe Stanów Zjednoczonych już odniosły skutek

Waszyngton, 21 grudnia. (PAT) Charge d'affaires Rzeszy w Waszyngtonie złożył zastępcy sekretarza stanu U. S. A. notę, w której rząd niemiecki zapewnia, że spadkobiercy amerykańscy spadków, pozostawionych w Niemczech, zostaną spłacony w całej wysokości.

Należy zaznaczyć, że dotychczas spadkobiercy amerykańscy nie dostawali więcej, niż 200 rm. miesięcznie. Odtąd będą oni dostawali całą sumę natychmiastowo i to wypłaconą w dolarach.

Wczoraj donosiliśmy, o tym, że sąd w Filadelfii, zabronił przekazania do Niemiec sumy spadkowej 91 tys. dolarów przypadającej na rzecz obywatela niemieckiego zamieszkałego w Trzeciej Rzeszy. Decyzja ta umotywowana była analogicznym zakazem władz niemieckich wywożenia kapitałów zagranicę.

Jak się obecnie okazuje, amerykańskie zarządzenie odwetowe już następnego dnia odniosło skutek.

Dr. Łychowski uzgodnił z komisarzem Mikołajem ramy przyszłej umowy polsko-sowieckiej.

Jak się dowiadujemy ze źródła młarodajnego, wymiana handlowa polsko-sowiecka w r. 1939, w przeciwieństwie do lat ub. osiągnąć ma rozmiary bardzo duże. Kiedy bowiem w ciągu 2-ech lat ostatnich obustronna wymiana towarowa wyrażała się wartością zaledwie 9 mil zł., to na rok 1939 przewidziane jest dokonanie transakcji wymiennych o wartości od 140 do 160 mil. złotych.

Podstawą polsko-sowieckiej wymiany handlowej ma być klauzula największego uprzywilejowania w dziedzinie celnej, oraz clearing w dziedzinie rozrachunkowej.

ZSRR. ma poczynić w Polsce, poważne zamówienia na wyroby metalurgiczne m. in. na produkty hut w Trzyńcu, dalej na aparaty, wyroby elektryczne i wyroby włókiennicze. — Polska zapatrywałaby się w ZSRR, głównie w surowce, z rudą żelazną wysoko-gatunkową na czele.

Podpisanie ostatecznej umowy handlowo-clearingowej spodziewane jest w drugiej połowie stycznia 1939 r.

Finale, La Folie, Ekstaza

Każda z pań powinna wypróbować te wszystkie perfumy i wody kolońskie. Wody kolońskie i perfumy Szacha Finale, La Folie, Ekstaza wyrabiane są z najdroższych olejków zagranicznych a mimo to nie są one drogie i każda może sobie na ten nieduży a konieczny wydatek pozwolić.

Prezydent Hacha odwiedzi Słowację

Bratislava, 21 grudnia. (PAT). Jak oficjalnie komunikują, prezydent republiki czechosłowackiej dr. Hacha przybędzie dnia 26 grudnia do Słowacji.

Prezydent uda się w pierwszym rzędzie do Ruzomberku, gdzie odda hołd pamięci ks. Hlinki i złoży wieniec na jego grobie.

W Ruzomberku prezydent Hacha przyjmie również przedstawicieli władz i urzędów.

Dr. Schacht jedzie do Helsinek

Helsinki, 21 grudnia. (PAT). Przybędzie do Helsinek 7-go stycznia prezes Banku Rzeszy dr. Schacht na zaproszenie tow. fińsko-niemieckiego.

Wygłosi on na uniwersytecie tutejszym odczyt, którego temat pozostawiony został do jego uznania i nie jest na razie wiadomy.

Przyjazd dr. Schachta do Finlandii wywołuje w tutejszych kołach politycznych ożywione komentarze.

„FOTOPLASTIKON” ul. Moniuszki 2

wyświetla dziś i dni następnych **Wojna Światowa** wstęp 25 gr., młodzież szkolna 15 gr. Fotoplastikon czynny od godz. 9 rano do 11 wieczór. Sala należyście ogrzana.

„FOTOPLASTIKON” ul. Piotrkowska 17

wyświetla arcyciekawy program p. n. **Grecja, Korfu, Delfi, Ateny** wstęp 25 gr., młodzież szkolna 15 gr. Fotoplastikon czynny od godz. 9 rano do 11 wieczór. Co tydzień nowy program.

KINO CASINO

Pocz. 4, 6, 8, 10. **Potęźny film najwyższej klasy!**

BRAWURA

W r. gł. CLARK GABLE MYRNA LOY SPENCER TRACY

GRAND-KINO

Początek godz. 4, 6, 8, 10

DZIS WIELKA PREMIERA

SERCE MATKI

to wzruszająca tragedia młodej kobiety, która dla szczęścia swego dziecka wyrzekła się świata!

Ten film przemawia do milionów serc i miliony serc wzrusza do głębi!

Role główne: ST. ANGEL - ENGELÓWNA LIDIA WYSOCKA INA BENITA M. CYBULSKI ST. SIELAŃSKI J. ORWID.

Reż. M. WASZYŃSKI

Scenariusz według powieści Antoniego Marczyńskiego.

japońskiego w Paryżu dr Sigmury o Niemczech:

Współpraca z Niemcami? Ależ to jest rzecz niemożliwa! Niemcy pozbawieni są wszelkiej zdolności przystosowywania się i wszelkich

uczucie umożliwiających rozumienie innych narodów. Ten naród (niemiecki) pragnie tylko panowania. Można go od czasu do czasu poskromić, ale współpracować z nim jest niemożliwe.

Z dzieł Łodzi

Dnia 22 grudnia 1914 roku okupanci niemieccy zarządzili w Łodzi rekwizycję poduszek, koców, prześcieradeł i bielizny pościelowej: specjalni wystawnicy komitetów obywatelskich z przydzieloną asystą wojskowa niemiecka rekwizowali materace i koce po mieszkaniach prywatnych, przy czym gen. Gerecke, gubernator wojskowy Łodzi, oświadczył delegacji obywateli, protestującej przeciw tym rekwizycjom, że winę ponoszą członkowie komitetów obywatelskich. — Chodziło o wprowadzenie waśni między pracującą z najwyższym poświęceniem organa komitetów obywatelskich a ludność.

UNIKNIESZ WYLIŚCENIA
USUWAJĄC ŁUPIEŻ
„ŁUPIEŻOL” USUWA
ŁUPIEŻ

Grudzień	Dzień Honorata	Jutro	Wiktoria
22	Wschód słońca	7.42	
	Zachód słońca	15.27	
	Wschód księżyca	8.12	
Czwartek	Zachód księżyca	16.56	
	Długość dnia	8.18	
	Ubiegł. dni	8.50	

Krótkie wiadomości

CHOINKA NA PL. WOLNOŚCI zainstalowana została wczoraj przez wydział gospodarczy zarządu miejskiego. Choinkę ustawiono przed pomnikiem Kościuszki, nawprost ul. Piotrkowskiej. Drzewko zostanie ozdobione w dzień wigilijny kolorowymi światłami i ornamentem.

WIZYTACJĘ PASTERSKĄ przeprowadził wczoraj w sanatorium w Chojnach ks. mgr. Wilk z ramienia J. E. ks. biskupa Jasińskiego. Wizytator odprawił nabożeństwo w kaplicy sanatorium, poczym odwiedził sale szpitalne, rozmawiając z chorymi.

2409 DOMÓW W ŁODZI włączonych jest już do sieci kanalizacyjnej. Z tej ilości 2226 nieruchomości położonych jest na terenach objętych przystępem kanalizacyjnym, zaś 183 nieruchomości są położone poza strefami. W eksploatacji znajduje się obecnie 62.185 m. kanałów murywanym, 38.059 kamionkowych, 24,6 m. żeliwnych i t. d.

KONTROLE MIEJSC SPRZEDAŻY produktów żywnościowych przeprowadzają obecnie lekarze sanitarni z ramienia wydziału zdrowia publicznego. W wyniku kontroli stwierdzono, że niektóre produkty są sfałszowane i nieuczciwi kupcy miast naprz. masła sprzedają margarynę. Kupców tych pociągnięto do odpowiedzialności.

ROZBUDOWA APTEKI MIEJSKIEJ podjęta została w ostatnim tygodniu. Apteka przeniesiona została do nowego lokalu przy ulicy Piromowicza Nr. 12 i tam będzie pracować w nowych warunkach od 1-go stycznia 1939 roku. Wszystkie zmiany i rozbudowę przeprowadzono w myśl zaleceń komisji lustracyjnych.

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA dla P.K.U. Łódź-Miasto II urzędować będzie w dniu 28 b. m. w wydziale wojskowym zarządu miejskiego przy Al. Kościuszki 19. Zgłosić się winni mężczyźni, którzy dotąd do poboru nie stawali, a mieszkają na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisariatów policji.

Ostateczne wyniki wyborów

zostały ustalone przez Główną Komisję Wyborczą. — Do dnia 3-go stycznia mogą być zgłoszone protesty przeciw wyborom

Wczoraj o godzinie 6 po południu odbyło się posiedzenie głównej komisji wyborczej, na którym ostatecznie ustalono wyniki wyborów i skontrolowano czynności okręgowych komisji wyborczych, dokonywujących podziału mandatów.

Ostateczne więc wyniki są następujące: PPS 33 mandaty, Stronnictwo Narodowe 18 mandatów, OZN 11 mandatów, Bund 11 mandatów, Syjonści 3 mandaty, Aguda 3 mandaty i Niemcy 5 mandatów.

Zmiana nastąpiła w okręgu X, gdzie w miejsce Minińskiego Andrzeja z OZN wchodzi do rady miejskiej inż. Zerbe Emil, z ramienia PPS i klasowców związków zawodowych. Żadnych innych zmian na liście radnych nie będzie.

Obecnie główna komisja wyborcza przystąpiła do segregowania materiału do druku urzędowych obwieszczeń. Obwieszczenia te zawierają nazwiska wybranych radnych oraz zastępców na radnych i dane cyfrowe, ilustrujące wiecie głosów padło w poszczególnych okręgach na poszczególne listy.

Mimo pośpiechu, z jakim pracuje główna komisja wyborcza, obwieszczenia urzędowe nie będą mogły być rozplakotowane wcześniej, aniżeli w prekluzywnym, przewidzianym ustawą terminie 28 b. m. a to ze względu na święta Bożego Narodzenia.

W związku z tym, od dnia 28 bm do dnia 3 stycznia 1939 r. urzędować będzie codziennie w godzinach od 5—7 po południu główna komisja wyborcza, przyjmując ewentualne protesty przeciwko wyborom.

O ile protesty nie wpłyną — tym samym w dniu 3 stycznia wybory się uprawomocnią i wówczas już każdego dnia najpóźniej do 28 stycznia, może być zwołane pierwsze posiedzenie nowej rady miejskiej. (i)

Zaspy śnieżne na torach

spowodowały opóźnienie się pociągów

Po wielkiej śnieżycy, która trwała onegdaj przez całą niemal noc, mroź zebrał znacznie i w ciągu dnia wczorajszego temperatura nie przekraczała 7 stopni poniżej zera. Ale duże zaspy śnieżne wywołały poważne utrudnienie komunikacji, zarówno kolejowej jak i autobusowej.

Na niektórych drogach i torach kolejowych śnieg utworzył zwały, sięgające dwóch metrów wysokości.

Opóźnienia pociągów były wskutek tego na porządku dziennym i dość znaczne. Niekiedy dochodziły one do 4 godzin. Wobec powyższego władze kolejowe

uruchomiły specjalne plugi śnieżne, które zajęły się oczyszczaniem torów. O ile nie powtórzy się śnieżycy dziś tory kolejowe będą już całkowicie uprzątnięte.

Na drogach komunikacja autobusowa również szwankuje. Utrudniony jest też dowóz ziemiopłodów. W związku z tym specjalne brygady robotnicze zajęły się oczyszczaniem dróg i dziś już niewątpliwie wszystko doprowadzone będzie do normalnego stanu.

W Łodzi policja wydała nakaz usunięcia śniegu z jezdni i chodników. Chodniki będą nadto wysypane piaskiem, by zapobiec nieszczęśliwym wypadkom. (i)

PRZY FIZYCZNYM i UMYSŁOWYM WYCZERPANIU **MINEROGEN F.F.** APTEKA MAZOWIECKA Warszawa, Mazowiecka 10.

Lekarka zebrała na ulicy

Niezwykłe dzieje medycy, która przed kilku laty dokonała napaści na profesora uniwersytetu

Warszawa, 21 grudnia
Przed jednym z kościołów warszawskich policja przytrzymała na zebraniu jakąś młodą kobietę, ubraną w przyzwoite palto z kołnierzem futrzanym. Po odprowadzeniu do komisariatu zebrałką wylegitymowała się jako dr. med. Anna E., lat 36. Miała przy sobie 545 zł. gotówka.

Jak się okazało, dr. E. po ukończeniu studiów medycznych we Lwowie, pracowała w tamtejszej Ubezpieczalni Społecznej. Przed dwoma laty dokonała napaści na jednego z profesorów Uniwersytetu, grożąc mu rewolwerem.

W konsekwencji młoda lekarka uznana została za chorą umysłowo i umieszczona w szpitalu Jana Bożego w War-

szawie, gdzie pozostała tylko 3 tygodnie.

Po tym czasie wróciła do Lwowa, pracowała tam w różnych instytucjach, a przed pół rokiem nagle wyjechała stamtąd, jak się obecnie okazało — do stolicy.

Tu zarabiała lekcjami niemieckiego i francuskiego w domach prywatnych, a w „wolnych od pracy godzinach” uprawiała żebranie.

Na proceście tym dr. E. zatrzymana została przez policję warszawską po raz trzeci.

Po złożeniu kierownikowi komisariatu przyrzeczenia, że więcej żebrać nie będzie, dr. E. została zwolniona.

Likwidacja sporu o rzeźnię

Koncesjonariusze zrezygnowali z pretensyj, miasto zaś — z wykupu

Ugoda, pomiędzy zarządem miejskim a koncesjonariuszami Rzeźni Miejskiej, o której obszernie już donosiliśmy, została ostatecznie zrealizowana na drodze sądowej. Wczoraj odbyły się równocześnie dwie rozprawy — jedna w sądzie okręgowym w Łodzi i druga w sądzie apelacyjnym w Warszawie. W wyniku tych rozpraw, koncesjonariusze rzeźni ostatecznie zrezygnowali z wszelkich pretensyj materialnych do miasta, zaś zarząd miejski zrezygnował z prawa przedterminowego wykupu rzeźni i

zniósł sekwestr rzeźni miejskiej. Po za tym wszystkie warunki ugody zostały przez sąd zatwierdzone, według projektu uchwalonego przez tymczasową radę miejską i zatwierdzonego przez władze nadzorcze.

W ten sposób długoletni spór został całkowicie i ostatecznie zlikwidowany. Rozbudowa rzeźni przy ul. Inżynierskiej rozpocznie się wczesną wiosną 1939 roku. Koszt rozbudowy wyniesie około 2—3 milionów złotych. (i)

Dur plamisty

Choroba zawleczona z Końskich

Wydział zdrowia publicznego Zarządu Miejskiego w Łodzi informuje, że w Łodzi zanotowano 1 przypadek zachorowania na dur plamisty. Przeprowadzone dochodzenie ustaliło, że choroba tę zawlekła do Łodzi mieszkanka naszego miasta, przebywająca w Końskich. Chorą niezwłocznie odwieziono do szpitala w Radogoszczu, a dom i mieszkanie w jego, w którym się wydarzyła choroba, izolowano, poddano dezynfekcji, mieszkańców przynusowej kąpieli i odwszeniu. Dotychczasowe obserwacje nie nasuwają obawy nowych zachorowań na dur plamisty.

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: H. Pastorowa (Łagiewnicka 96) J. Kahane (Limanowskiego 80), J. Koprowski (Nowomiejska Nr. 15), M. Rozenblum (Śródmiejska 21), M. Bartoszewski (Piotrkowska 95), L. Czyński (Rokicińska 53), E. Zakrzewski (Katna 54), I. Sinička (Rzgowska 59), S. Trawkowska (ul. Boczna 56a).

I zimą i latem bezrobotny Twym bratem

BÓLE W NOGACH, REKACH, CAŁYM CIELE?
Natychmiast stosuj **KLEROL**
MAŚĆ i PŁYN DO KĄPIELI
PRZECIW REUMATYZMOWI i ARTRETYZMOWI
Nie należy ranić rękami reumatyzmu i artretyzmu
Leżąc stawy — chronimy serce.
KLEROL — MAŚĆ WSYSY SIĘ CAŁKOWICIE W PORY SKÓRNE, NIE BRUDZI, NIE PLAMI.
Dzięki rozpuszczalności Klerolu w wodzie, stosować go można do kąpieli
KLEROL DO NABYCIA W APTEKACH I SKŁADACH APTECZNYCH

Zamiast życzeń imieninowych, świątecznych, noworocznych, złoż ofiarę na pomoc bezrobotnym

Zbiórka na szkolnictwo polskie zagranicą

Organizacyjne zebranie wojewódzkiego komitetu zbiórki i Dnia Polaka z Zagranicy

W dniu 20 grudnia odbyło się w Urzędzie Wojewódzkim zebranie organizacyjne Wojewódzkiego Komitetu Zbiórki na Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą i Dnia Polaka z Zagranicy.

W zebraniu wzięli udział przedstawiciele władz i organizacji społecznych, świadcząc liczną obecnością o jak najszerszej pojętej współpracy z ludnością polską poza granicami.

Zebranie zagalę p. wojewoda Henryk Józewski, podkreślając w serdecznych słowach wagę szkoły polskiej na obczyźnie, oraz życząc zebranym jak najpomyślniejszych obrad. Na przewodniczącego zebrania p. wojewoda zaprosił p. Roberta Geyera, który skolei zaprosił do prezydium pp.: płk Bolesław przedstawił D-cy OK, ks. Prałata Jellńskiego, delegata Kurii Biskupiej, ks. pastora Kotulę, inż. Wojewódzkiego i mgr E. Szuberta na sekretarza.

Jak wynika z referatu na milion dzieci w wieku szkolnym zaledwie około 50 tysięcy uczę się w szkołach polskich, niespełna 30 tysięcy pobiera naukę języka polskiego, jako jednego z przedmiotów, a 650 tysięcy dzieci pozostaje bez możliwości poznawania polskiej mowy. W tych warunkach wydatna pomoc tak materialna jak i moralna całego społeczeństwa polskiego w kraju jest nie tylko obowiązkiem i nakazem w imię szczytnego hasła: w ludność Polaków — potęgę Polski.

Prace tegoroczne według określonego programu zostaną przeprowadzone ze szczególnym rozmachem. Dla jak najlepszego przeprowadzenia akcji powołano komitety powiatowe, zaś na terenie Łodzi 70 komitetów korporacyjnych. Uchwalono prosić do Komitetu honorowego p. wojewodę H. Józewskiego, generała W. Thomme i ks. biskupa W. Jasłńskiego.

W skład Prezydium Komitetu weszli: przewodniczący — prezydent M. Godlewski, wiceprzewodniczący — wicewojewoda J. Jellinek i wiceprezydent A. Paczek, skarbnik — dyr J. Nowak, sekretarz — mgr Szubert.

W skład Komitetu weszli pp.: prezes R. Geyer, dyr Jagiełło, dyr Jędrzycki, prezes Kopyński, gen. F. Maciszewski, prezes Maciejewski, kier. Mrówczyński, prezes Plotowski, mgr Podrygański, prezes Polakowski, dyr Rządkiewicz, insp. Torwiński, M. Wieckowska, prok. Spólnik, rektor Wieweger, oraz przewodniczący sekcji: wojewódzkiej — nac. Sochacki, organizacyjnej: mgr Szubert, propagandowej: red. Stypułkowski, imprezowej: inż. Kłebasińska, zbiórki ulicznej: dyr Wolczyński, Dnia Polaka z Zagranicy: inż. Kopyński, sekcji szkolnych szkolnictwa powszechnego insp. A. Komander, szkolnictwa średniego dyr Czapeżyński.

Na przewodniczących komitetów korporacyjnych zostali zaproszeni pp.: insp. A. Niedzielski przy Policji Państwowej, nac. L. Chwałbiński Zarząd Miejski, nac. B. Wiktorowski skarbowość, komendant M. Marx Straż Ogniowa, nac. Mandecki Poczta, gen. Dindorf-Ankiewicz Wojsko, prezes W. Kaluza Monopol Spirytusowy, dyr M. Grudziński Spółdzielczość, nac. Węciński komitet kolejowy L. Kal., nac. Tafiński Łódź Fabryczna, dr Libchitz, firma M. Silberstein, inż. J. Kopyński komitet śródmiejski, dr Wallgórski Ubezpieczalnia Społeczna, dyr Wilkoński firma Scheibler i Grohman, dyr Wolczyński firma I. K. Poznański, inż. Głogowski Województwo, Starosta Głogowski Starostwa (grodzkie i powiatowe), płk Vogel Koleje Dojazdowe, inż. Michells firma L. Geyer, prezes Pogonowski komitet właścicieli nieruchomości, sędzia Kasiński Sady, inż. Rau Elektrownia Łódzka, prezes Polakowski J. Związek Nauczycielstwa Polskiego, dyr H. Urban, Związek Nauczycieli Szkół Średnich, inż. Uleyski Polska Akcyjna Spółka Telefoniczna, dyr M. Zdrojewski, Państwowy Monopol Tytoniowy, dyr J. Nowak, Bank, prezes Z. Raabe, Komitet Rzemieślniczy, prezes Fiedler Komitet Adwokatów, Konsul Maks Kon Włdzewska Manufak-

tura, dyr Biederman, firma Biederman, dyr Buhle, firma Karol Buhle, dyr Eisenbraun, firma Eisenbraun, dyr Lekich, firma Eltingon, dyr Gozdzki, firma Gampe i Albrecht, dyr M. Cziliński, firma Hoffrichter, dyr J. Rozen, firma Rozen i Wiślicki, dyr Waszkiewicz, firma Stenert, dyr Stiller Maks, firma Stiller i Bielszowski, dyr Windman firma B-cia Zalbert, dyr Friedenberg, firma Friedenberg, dyr Mülichberg firma Haebler, dyr M. Neufeld, firma Adam Osser, dyr C. Ramisch, firma Franc. Ramisch dyr Jerzy Rozenblatt, firma S. Rozenblatt, dyr T. Steigert, firma T. Steigert, dyr G. Coventry Łódzka Fabryka Nicl, dyr S. Barciński, firma S. Barciński, dyr Flaker, firma Karol Elsert, dyr Pacak, firma K. Kroening, dyr Otto Schweikert, firma F. W. Schwelkert, konsul Saladin,

firma Allart, Rosseau, dyr M. Goldblum, firma Markus Kon, dyr Kosches, firma Union Textile dyr Hirsberg, firma Hirsberg i Wilezyński dyr Pihaił firma Pihaił, dyr D. Radziejewski firma Bracla Radziejewscy, dyr O. Hau, firma O. Hau, dyr G. Pattberg, firma Pattberg, dyr Rassalski, firma Rassalski, dyr T. Finster, firma T. Finster, dyr J. Klnderman, firma Klnderman dyr Szrage, firma Gentleman, dyr Miller, firma J. John, dyr Krauze, firma St. Weigt, dyr Jaroszyński, Elektrobudowa, dyr Triebe, Łódzka Fabryka Kapeluszy.

Liczny udział przedstawicieli społeczeństwa łódzkiego na powyższym zebraniu, oraz podniosły nastrój, jaki się wytworzył, każe wierzyć że prace Komitetu osiągną jak najlepsze rezultaty.

Dozorca okradał fabrykę

Sąd skazał sprawcę i pasera na karę więzienia

Właściciel tkalni w Pabianicach — Chil Glass — stwierdził, że w tajemniczy sposób giną mu z fabryki odpadki i przędza. Wdrożone dochodzenie nie dawało rezultatów. Dopiero po dłuższym czasie Glass otrzymał anonim, z którego wynikało, iż kradzieży dopuszcza się nocny dozorca firmy — Malinowski, a paserem jest furman B. Sendowski.

Gdy na tle tej wiadomości wzmiana została obserwacja nad fabryką — zauważył pewnej nocy wywiadowca, iż przed dom zajężdża resorka i że Malinowski ładuje śmieci.

Badana zawartość resorki ujawniła

pod śmieciami dwa worki odpadków, wartości około 300 złotych.

Według obliczeń poszkodowanego statystyczne te kradzieże naraziły go na straty około 2000 złotych.

Wczoraj Konstanty Malinowski, liczący lat 62 i o połowę odeń młodszemu Boruch Sendowski odpowiadali przed sądem okręgowym.

Malinowski został skazany na 10 miesięcy więzienia z zawieszeniem na 4 lata i 50 zł. grzywny, Sendowski — na rok więzienia, również z zawieszeniem i na 100 zł. grzywny. (1)

Znamienne wyścigi na morzach

Ścigacz województwa łódzkiego im. inżyniera Eugeniusza Kwiatkowskiego

Cały świat zbroi się na morzu. Francja w roku 1939 ma wykonać budowę 130 okrętów w ogólnym tonażu 340 tys. W liczbie 130 nowych jednostek morskich Francji oczywiście przeważać będą okręty nowych typów — lekkich i szybkich.

Gdy już mowa o wielkich zbrojeniach morskich nie można pominąć milczeniem faktu, że nawet egzotyczne państwo — Syjam — zakupiło ma 2 krążowniki o pojemności 10 tys. ton każdy.

Zbrojenia Polski na morzu są planowane w sposób odpowiadający

szym potrzebom i możliwościom, a równocześnie jak najbardziej nowoczesnym. Nowe jednostki morskie, sprawne zarówno w ataku jak i obronie, — to ścigacze.

Jednym z kilkunastu ścigaczy polskich, który niewątpliwie najpierw ze wszystkich rozpocznie pełnienie służby, będzie ścigacz m. Łodzi i województwa łódzkiego, im. inż. Eugeniusza Kwiatkowskiego.

Jest to sprawa ambicji społeczeństwa, tych ambicji, które wyrastają z dobrze zrozumiałego obowiązku.

KINO „EUROPA”
Pocz. 4, 6, 8, 10

DZIŚ PREMIERA wielkiego programu świątecznego!

Najoryginalniejsza miłość wszystkich czasów. Włóczęga zakochany w damie dworu!

**ZŁOBRAK
W
PURPURZE**

W rolach głównych:
RONALD COLMAN
FRANCES DEE
BASIL RATHBONE

Reżyseria: FRANK LLOYD.

Wersja dramatyczna filmu o Franciszku Villonie, królu złobraków.

NAJWIĘKSZE
ASY
POLSKIEGO
EKRAŃU

Helena GROSSÓWNA
Jadzia ANDRZEJEWSKA
Aleksander ŻABCZYŃSKI
Michał ZNICZ
Stanisław SIELAŃSKI
Antoni FERTNER
Józef ORWID
Władysław GRABOWSKI
bawią
wzruszają
zachwycają
w ośniewającej
polskiej
komedii p. t.

Lupomilna
MELODIA

Najwesełszy
program
świąteczny
w kinie

„PALACE”

Falszerze monet na Śląsku Zaolziańskim

Polskie monety są jeszcze na Śląsku Zaolziańskim mało znane. Korzystają z tego kolporterzy fałszywych monet, którzy dostarczają szczególnie policji cieszyńskiej bardzo wiele pracy.

Wczoraj ujęte zostały w Cieszyźnie dwie kolporterki fałszywych dziesięciocentówek: Anna i Zofia siostry Głowczyk — które, jak się okazało, zamieszkiwały ostatnio w Łodzi przy ul. POW nr 16 i wchodziły w skład wiekszej szajki kolportującej fałszyfikaty.

Wobec ustalenia dalej, że centrala fałszerzy mieści się w Łodzi, policja naszego miasta czyni energiczne poszukiwania. (1)

Zamiast życzeń świątecznych

Prezes Izby Skarbowej w Łodzi, dr Michał Rządkiewicz, zamiast życzeń świątecznych i noworocznych, przekazał Tow. „Opieka”, oddział w Łodzi zł 20,— na gwiazdkę dla dzieci bezrobotnych.

PODZIĘKOWANIE „KROPLI MLEKA”.

Paniom z kolonii francuskiej za hojną ofiarę, złożoną dla najbardziej potrzebujących dzieci w postaci ręcznie wykonanych przelicznych wełnianych czepeków, kaftaników, majteczek oraz pieluszek i szalików. „Kropka Mleka” w imieniu matulskich obywateli składa serdeczne podziękowanie.

Z POLSKIEGO TOW. KRAJOZNAWCZEGO.

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku zarząd oddziału składa swym członkom i sympatykom najserdeczniejsze życzenia.

W piątek, dnia 23-go i we wtorek dnia 27-go grudnia b. r. biuro towarzystwa nieczynne. W dniu 7 stycznia 1939 roku odbędzie się tradycyjny „Opłatek”.

OSOBISTE.

P. Tadeusz Ulrichs ukończył wydział prawny uniwersytetu poznańskiego i uzyskał stopień magistra praw.

P. Maria Halina Ulrichsówna ukończyła wydział prawny uniwersytetu poznańskiego i uzyskała stopień magistra praw.

Codziennie używanie kremu biologicznego

Eukutol 6

zapewnia
piękną i zdrową cerę!

O GWIAZDKACH I GWIAZDCE KILKA SŁÓW.

Chcemy mówić o gwiazdce, o tej utęsknionej gwiazdce, która co roku wnosi w nasz dom serdeczną atmosferę świąt Bożego Narodzenia i chęć okazania swej miłości najbliższym przez obdarowywanie ich. Znajdujemy więc na drzewku wszelkie możliwe podarunki: od zabawek i przedmiotów codziennego użytku, po przez luksusowe wyroby ze złota i srebra, do skarbków piękności. Czy więc w tym zbiorze może być coś rzeczy tak ważnej i wartościowej jak zdrowie? Na Dra Wandera. Zdrowie to przecież najcenniejszy skarb. Niech więc w sercu naszym podarunków nie zabraknie Omomaliny, która daje nam energię i siły do pracy, podnosi samopoczucie i pozwala uzyskać wymarzone w gwiazdach: powodzenie i pomyślność.

Wczoraj wzywano straż **Na święta**

do szeregu pożarów, powstałych wskutek wad w piecach

Donosiliśmy wczoraj o pożarze w składzie manufaktury M. Frydmana przy ul. Piotrkowskiej 26. Pożar objął ścianę i towar. Po godzinnej akcji — jak podaliśmy — ogień został ugaszony. Nad ranem dnia wczorajszego paliło się w tym samym lokalu ponownie. Straż zlikwidowała ten drugi pożar w ciągu niepełnej pół godziny.

Nocy wczorajszej paliło się również w zakładach firmy Franciszek Kinderman przy ul. Andrzeja 63. Od nagrzanego mocno rury zajęły się szmaty.

Ogień został ugaszony przed przybyciem straży.

O godzinie 8.22 — jak już donosiliśmy „Express Wieczorny” — wybuchł pożar w domu przy ul. Piotrkowskiej 61, w składzie juty i przędzy lnianej firmy J. Starodworski.

Lokatorzy domu zauważyli dym dobywający się przez szpary w oknach i drzwiach parterowego lokalu firmy.

Na miejsce przybyły dwa oddziały straży. Akcja straży była utrudniona, gdyż mocne drzwi, zabezpieczone krata-

mi żelaznymi, były zamknięte. Sytuacja przedstawiała się w pierwszej chwili groźnie, bowiem ogień groził przerzuceniem się na pierwsze piętro, do składu konfekcji. Z tego powodu zaalarmowano dalsze dwa plutony straży.

Gdy na miejsce przybyli właściciele z kluczami, praca straży stała się od razu skuteczniejsza. Dwaj strażacy, pracujący w dymie od tlejącej się juty, ulegli zaczadzeniu. Pomocy udzielił im starszy felczer straży — Moszkowicz.

Po blisko dwugodzinnej akcji ogień został ugaszony.

Pożar powstał od nagrzanego mocno piecyka. (1).

Gratyfikacja dla pracowników miejskich w wysokości, zaproponowanej przez Zarząd Miejski. — Akcja transportowców. — Zatargi i strajki

Donosiliśmy już, że międzyzwiązkowa komisja pracowników miejskich podjęła zabiegi u władz, w sprawie przyznania pracownikom miejskim trzydziestej pensji względnie gratyfikacji po 100 złotych na osobę, a nie po 50, 75 i 100 w zależności od rodziny. Władze nadzorze jednak, biorąc pod uwagę względy budżetowe, nie zaakceptowały żądań pracowniczych, wobec czego gratyfikacja utrzymać zostanie w wysokości zaproponowanej przez zarząd miejski.

Jak wiadomo w dniu 2 stycznia wygasła umowa zbiorowa zawarta między związkami transportowców, a związkiem właścicieli autobusów. Transportowcy układ wypowiedzieli, wysuwając

racząc jednocześnie żądanie podwyżki płac o 15 procent. Dwie konferencje w tej sprawie nie dały rezultatu.

Ostateczna konferencja wyznaczona została na dzień 29 bm.

Donosiliśmy już o konferencji w Inspektoracie pracy w sprawie gratyfikacji świątecznej dla pracowników kolejek dojazdowych. Ponieważ konferencja nie dała pozytywnego wyniku, wczoraj odbyło się zebranie pracowników tramwajowych, na którym zapadła uchwała, by w razie nieuwzględnienia ich żądań przerwać pracę na pierwszy dzień świąt Bożego Narodzenia.

Od tygodnia trwa strajk okupacyjny w fabryce Wajs i Walter przy ul. Magistrackiej 17. Strajk wynika z tle pro-

ponowanej przez właścicieli zmiany warunków w pracy. Wczoraj odbyła się konferencja w inspekcji pracy, nie dała ona jednak pozytywnego wyniku. (1)

WYŚCIG PRECYZJI
ZDOBYĆ ZEGAREK
SIGMA

Święta w Łodzi

Banki przerywają pracę w piątek w południe

W związku ze świętami Bożego Narodzenia nadmienić należy, że wszystkie banki łódzkie, zarówno państwowe jak i prywatne, przerywają pracę już w piątek w południe. W sobotę banki będą nieczynne zupełnie. Weksle, płatne w sobotę, będą mogły być wykupione po świętach, we wtorek rano.

Ubezpieczalnia społeczna zarządziła, że w wigilię, 24 b.m. praca we wszystkich biurach i agendach, zarówno w centrali jak i obwodach, zakończona zostanie o godz. 11. Apteki ubezpieczalni wykonują wszelkie dostarczone im recepty do godz. 5 po poł. W święta, 25 i 26 b.m. urządzenie jest zupełnie przerwane, czynne będzie tylko pogotowie położnicze oraz chorobowe do nagłych wypadków. Lekarze domowi muszą w wigilię załatwić wszystkie wizyty do obłożnie chorych, zgłoszone do godz. 1 po poł.

Związek właścicieli autobusów województwa łódzkiego komunikuje, że autobusy, obsługiwane przez przedsiębiorstwa koncesjonowane, zrzeczone w związku, w dniu 25 b.m. w pierwszym dniu świąt, nie będą kursowały. Komunikacja wznowiona zostaje dopiero w poniedziałek. (1).

Groźny pożar w majątku Lututów

W majątku Lututów, własności Włodzimierza Kurnatowskiego, wybuchł onegdaj w pałacu dworskim groźny pożar. Pomimo wysiłków straży nie udało się uratować zabytkowego budynku całkowicie. od zagłady natomiast uratowane zostało urządzenie i niektóre wartościowe dzieła sztuki.

Związek Właścicieli Autobusów Województwa Łódzkiego

Łódź, ul. Zachodnia 32. Tel. 247-55, podaje do publicznej wiadomości, że linie autobusowe obsługiwane przez członków Związku w pierwszy dzień świąt Bożego Narodzenia t.j. 25 b.m. NIE BĘDĄ CZYNNE. Normalna komunikacja autobusowa podjęta zostanie w drugi dzień świąt t.j. 26 b.m.

GRUŻLICA PŁUC jest nieublagana i corocznie, nie robiąc różnicy dla płci, wieku i stanu, łączy miliony ludzi. — PRZY ZWALCZANIU CHOROBY PŁUCNYCH, BRONCHITU uporczywego, męczącego kaszlu, GRYPY i t. p. stosuj pp. lekarze — „BALSAM TRIKOLAN“ Gaseckiego, który ułatwia wydzielenie się płwociny, wzmacnia organizm i samopoczucie chorego oraz powiększa wagę ciała i usuwa kaszel. — Sprzedają apteki.

Triumfalny pochód nart „Biały sport” ogarnia coraz szersze masy

Sezon narciarski w górach już się rozpoczął. „Biały sport” ogarnia coraz szersze masy, coraz więcej zjednuje sobie zagorzałych zwolenników i sympatyków. Mówi się nie tylko o sławnych skoczkach i zdobywcach nagród na międzynarodowych zawodach, ale i o tych, co z całej Polski dążą zimą w góry i coraz bardziej przyczyniają się do rozwoju naszego narciarstwa.

Dzieje narciarstwa nie są odległe. Sport narciarski na ziemiach polskich jest bardzo młody, liczy sobie zaledwie 30 lat. Wówczas to odbywały się u nas pierwsze odosobnione próby jazdy na nartach, a przed 25 laty powstało pierwsze Karpackie Towarzystwo Narciarskie we Lwowie. Wkrótce już po tym odbyły się w Zakopanem pierwsze zawody i polscy narciarze zaczęli brać udział w międzynarodowych zawodach

z zagranicą. Zakopane jest ogniskiem narciarstwa. Coraz liczniejsze kursy jazdy na nartach ułatwiają naukę. W ciągu kilkunastu dni można się nauczyć jeździć zupełnie dobrze.

Górale znali już narty na całym Podkarpaciu w czasach bardzo dawnych i używali ich wyłącznie jako środka komunikacyjnego. I dziś jeżdżą na nartach do wozki drzewa w lesie, chłopcy do szkoły, leśnicy do pracy, a straż graniczna na placówkę.

Dzisiejsza sportowa narta nie jest już prostym przyrządem pierwotnego człowieka, który na wąskich deseczkach obitych skórą przebywał śniegi i lody, jednak zasada pozostała ta sama. Również zresztą jeżdżą dziś nasi sportowcy, jak i mali Lapończycy na swych prymitywnych „ski”.

„SERCE MATKI”

Dzisiejsza premiera w „Grand-Kinie” jest największym przebojem sezonu!

Ten film przemawia do milionów serc i milion serc porusza do głębi!

Problem matki, wyrzekającej się osobistego życia i wrażeń, jakie ono daje młodej i pięknej kobiecie dla szczęścia jedyne dziecko, został przeprowadzony w scenariuszu filmowym na tle znanej powieści Antoniego Marceżyńskiego z wstrząsającą prawdą.

Prostota i bezpośredniość wydobycia nastroju dramatycznego, reżyseria, pełna pomysłowości i dynamiki, mistrzowska gra aktorów z Angel-Fengelówną, Lidią Wysocką, Iną Benitą, Cybulskim, mistrzem Zelwerowiczem i Sie-

lańskim na czele, ekspresja scen zbiorowych, wizualność zdjęć i plastyka epizodów tworzą widowisko w każdym calu wspaniałe.

Niepowszednia sceneria dramatu, miłość wypełniająca bez reszty serca dwojga ludzi podczas burzy szalejącej wokoło, konflikt między dwiema kobietami, z których jedna musi złożyć ofiarę z siebie dla szczęścia jedyne dziecko — wszystko to składa się na imponującą całość, którą najpoważniejsza prasa fachowa określiła w sposób lapidarny, a jakże wymowny: to nie film, lecz życie!

OPIERZCHNIECIU I ODMROZENIU
RAK
ZAPOBIEGA
KREM
PRAKATÓW
PERFECTION

Pociąg do Zakopanego dziś o godz. 20.50 z Łodzi-Fabrycznej

W związku ze świętami Bożego Narodzenia, dziś w czwartek 22 b.m. o godzinie 20,50 odejdzie z Łodzi — Fabrycznej do Zakopanego bezpośredni pociąg, posiadający dwa wagony III klasy. Pociąg ten przybędzie do Zakopanego o godz. 8 rano.

Władze kolejowe zwracają uwagę publiczności na ten pociąg z tego względu, że w pociągu następnym, o godz. 23, będzie tylko jeden wagon mieszany 2 i 3 klasy.

Ofiary mrozu

Pęknięcie zbiornika w domu przy ul. Śródmiejskiej 142

Wskutek ślizgawicy, jaka panowała wczoraj, szczególnie na bocznych ulicach, wydarzyły się bardzo liczne wypadki poślizgnięć, upadków mniej lub więcej ciężkich, połączonych z potłuczeniami i obrażeniami.

W 9 wypadkach do poszkodowanych trzeba było wezwać pomocy lekarza pogotowia.

Lekarz opatrzył ofiary ślizgawicy, stwierdzając obrażenia zewnętrzne oraz złamania.

Na ul. Zgierskiej przy posterunku w Julianowie, w rowie przydrożnym zauważono bliskiego zgonu od zamarznięcia I. Lewkowicza, zamieszkałego przy ul. Zgierskiej 80. Lekarz pogotowia udzielił poszkodowanemu pomocy, przywrócił go do przytomności i skierował do szpitala św. Antoniego.

Konsekwencją, zresztą już trochę folgującego mrozu było pęknięcie zbiornika od wody w domu przy ul. Śródmiejskiej 142, stanowiącym własność N. Jersaka.

Wskutek pęknięcia zalane zostało wodą mieszkanie, położone pod zbiornikiem.

Na miejsce przybyła straż ogniowa, która uszkodzenie usunęła. (1)

Przy piecu, przy stole czuj bliznich niedole

Dramat w atelier filmowym w Warszawie

Trup palacza w kotłowni. — Wzburzenie groziło zniszczeniem całego gmachu

Warszawa, 21 grudnia. Dziś, o godz. 6.30 rano, woźny atelier filmowego „Falanga” przy ul. Trębaczkiej 11, Aleksander Niedziałkowski, wszedł do kotłowni, mieszczącej się pod atelier, celem odebrania od palacza kluczy od gmachu.

Po wejściu do kotłowni, zauważył, że palacz, Józef Błażejczyk, nie dając oznak życia, leży na podłodze. Dwoje drzwiczek olbrzymiego pieca było otwarte. Gwizdek kotła dawał sygnał, że brak w nim wody.

Lada chwila groziła straszna katastrofa wskutek wybuchu kotła, co groziłoby wysadzeniem w powietrze całego gmachu atelier.

Niedziałkowski, mimo grożącego niebezpieczeństwa, szybko zorientował się w sytuacji, napsuć wodę do kotła i zamknął drzwiczki. — Omdlały niemal wskutek silnego czadu i żaru, wszczął alarm.

Wkrótce nadbiegła pomoc. — Bła-

żejczyk wyniesiono na podwórze. — Wezwany lekarz stwierdził śmierć wskutek zatrucia czadem. Prawdopodobnie Błażejczyk chcąc zagrazić się, otworzył

drzwiczki od pieca, znalazł jednak wkrótce śmierć.

Zwłoki nieszczęśliwego przewieziono do prosektorium.

Radiofonizacja szpitali na terenie całego województwa łódzkiego

W tym tygodniu w Piotrkowie odbył się pod przewodnictwem naczelnika zdrowia urzędu wojewódzkiego dr. Bolesława Salaka zjazd dyrektorów szpitali i lekarzy z terenu całego województwa łódzkiego.

Wśród wielu spraw, związanych z usprawnieniem pracy w szpitalach i podniesieniem poziomu leczenia — podniesiono również sprawę radiofonizowania szpitali na terenie województwa łódzkiego.

W referacie, jaki wygłoszono na ten temat podniesiono wielkie znaczenie radia dla chorych, którzy pozbawieni możliwości ruchu i pracy — w radiu znajdują pobudkę do ruchliwości umysłowej i pomoc do łatwiejszego przeżycia monotony godzin leczenia.

Przy wszystkich zaletach organizacja szpitalna czyni choremu tę jedną krzywdę, że nie jest w możności podnieść jego stanu psychicznego, co niewątpliwie wpływa ujemnie na samopoczucie i niejednokrotnie przewlekają choroby. Podobnie, jak chorem podaje się codziennie lekarstwo do spożycia dla leczenia organizmu, tak samo należałoby dać codziennie chorem odpowiednik dla utrzymania stanu psychicznego w takim nastroju, by chory nie popadał w depresję duchową. Radość zapewni mu łączność ze światem,

dostarczy mu ciekawych wiadomości, da mu rozrywkę w postaci muzyki, czy też żywego słowa.

W referacie podkreślono dalej, że odbiór audycji przez chorych w szpitalach musi się odbywać przy pomocy słuchawek nie głośniaka, który zakłócałby ciszę, tak ważną w szpitalu. Słuchawka, którą w każdej chwili chory może zdjąć z uszu, musi być brana pod uwagę przy radiofonizacji szpitali.

Podniesiono dalej, że wśród tysięcy rzesz przewijających się przez sale szpitalne, stanowią największy odsetek ludzie najubożsi, na których słuchanie radia pozostawia niezatarte wrażenie, przyczyni się do podniesienia ich poziomu kulturalnego, a niejednokrotnie audycje radiowe mogą zawrócić chorych ze złe obranej drogi życiowej. W referacie wspomniano w tym miejscu o specjalnych audycjach radiowych dla chorych, które podnoszą ducha, a prowadzone są przez popularnego w całej Polsce ks. Rękasa. Poza tym możliwość słuchania nabożeństw i kazań w niedzielę, a każdego dnia pogodnej muzyki, wesołych audycji — wprowadza miłą atmosferę, podnosi nastroj, kołuje wzburzone nerwy. Radio w szpitalu jest również wielkim sprzymierzeńcem i pomocnikiem lekarza i pielęgniarki w ich fachuwej i ołtarnej pracy dla chorego.

Radioprogram

CZWARTEK, dnia 22-go grudnia.

- 5.30—5.35: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.
- 5.35—6.35: „Przy dźwiękach serenady” — Muzyka poranna (płyty). 6.35—6.50: Gimnastyka. 6.50—7.00: Muzyka (płyty). 7.00—7.15: Dziennik poranny. 7.15 — 8.00: Muzyka (płyty). 8.00—11.57: Przerwa.
- 11.57—12.03: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa.
- 12.03—13.00: Audycja południowa (z W-wy i Łodzi na wszystkie rozgłośnie polskie). 13.00—14.00: Przerwa. 14.00—14.50: Koncert symfoniczny w wykonaniu Londyńskiej orkiestry symf. pod dyr. Alberta Coatesa i Londona Ronaldza z udziałem Artura de Greff — fortepian (płyty). 14.50—15.00: Łódzkie wiadomości giełdowe i odczytanie programu. 15.00—15.15: Rozmowa technika z młodzieżą — przeprowadzi Wacław Frenkiel.
- 15.15—15.30: „Kłopoty i rady” — „Święta, święta...” — dialog w oprac. Stanisławy Goryńskiej.
- 15.30—16.00: Muzyka obiadowa w wyk. Orkiestry Rozgłośni Lwowskiej pod dyr. T. Seredyńskiego.
- 16.00—16.05: Dziennik popołudniowy. 16.05—16.20: Wiadomości gospodarcze. 16.20—17.00: Folklor różnych narodów (pl. z W-wy).
- 17.00—17.05: Audycja K. K. O.
- 17.05—17.20: Co chorem i ich otoczeniu może dać przychodnia przeciwgruźlicza — odczyt wygłosi dr. St. Karasiński (z Krakowa).
- 17.20—18.00: Utwory fortepianowe Pantcho Wladigerowa w wyk. kompozytora.
- 18.00—18.10: Odpowiedzi na listy w sprawach technicznych — udzieli Wacław Janicki.
- 18.10—18.20: Muzyka (płyty).
- 18.20—18.25: O wszystkim po troszku.
- 18.25—18.30: Wiadomości sportowe lokalne.
- 18.30—19.00: Zyciorysy instrumentów: Śpiewające drzewo (fagot, klarnet, obój, flet i t. d.), audycja w oprac. Zofii Ławskiej.
- 19.00—20.35: Koncert rozrywkowy. Wykonawcy: Mała Orkiestra P. R. pod dyr. Z. Górzyskiego, Siostry Burskie i Stefan Witas.
- 20.35—21.00: Audycje informacyjne: Dziennik wieczorny. — Wiadomości meteorologiczne. Wiadomości sportowe. — Nasz program na jutro.

- 21.00—21.30: „Pochodnie wieków” (aud. IV-ta); „Jerozolima wyzwolona” — w opracowaniu Zofii Kossak.
  - 21.30—21.45: Utwory chóralne kompozytorów polskich w wyk. Poznańskiego Chóru Katedralnego pod dyr. Ks. Gieburowskiego (pl.).
  - 21.45—22.00: „Na przyście Pana” — wygłosi ks. biskup dr. Józef Gawlina.
  - 22.00—22.10: „Domy towarowe” — pogadanka — wygłosi Grzegorz Szamowski.
  - 22.10—23.00: Koncert Życzeń Łódzkiej Rodziny Radiowej.
  - 23.00—23.05: Ostatnie wiadom. dziennika wieczornego Komunikat meteorologiczny.
- Uwaga: Godz. 10.20—11.00: Transm. z Hali sportowej; Komitet Zimowej Pomocy obdarowuje 8.000 dzieci bezrobotnych.

AUDYCJE ZAGRANICZNE

- 18.45—LILLE: Kwadrans polski.
- 20.10—LIPSK: Koncert poświęcony twórczości Pucciniego.
- 20.10—MONACHIUM: „Paganini” — operetka Lehara.
- 20.10—WROCLAW: Koncert symfoniczny.
- 20.15—RADIO ROMANIA: Koncert symfoniczny.
- 20.30—LONDYN Reg.: „Mesjasz” — Oratorium Haendla.
- 21.00—MEDIOLAN: Wieczór oper z Opery Królewskiej.
- 21.30—LYON: „Biała Dama” — opera kom. Boielden'go.
- 22.40—LUXSEMBURG: Symfonia IX-ta Beethovena.

TEATR MIEJSKI

Dziś, w czwartek, o godz. 8.30 wiecz. sztuka Merezkowskiego „Car Paweł” z L. Solskim w roli tytułowej.

TEATR POLSKI

Dziś, w czwartek, z powodu próby generalnej „Nitouche” przedstawienie zawieszono.

ADA SARI I IMRE UNGAR W FILHARMONII

W poniedziałek, dnia 26-go grudnia b. r. o godz. 12-iej w poł. wystąpi w sali Filharmonii śpiewaczka Ada Sari oraz fenomenalny pianista Imre Ungar.

W JAKI SPOSÓB DOSTAĆ POSADĘ.

W dzisiejszych ciężkich czasach na każdą posadę czekają tysiące wykwalifikowanych osób. Kto pracę najłatwiej zdobywa? Kwestią tą zainteresował się amerykański instytut psychologii stosowanej, poddając badaniom kandydatki na maszynistki biurowe i te, które posady zdobyły. Okazuje się, że nie decydują walory zawodowe, tylko wygląd zewnętrzny. A o wyglądzie decyduje przede wszystkim cera. A niema dobrej cery bez nieporównanego pudru FORVIL. Tak samo każda wytworna i pragnąca mieć w życiu powodzenie kobieta musi używać wody toaletowej marki FORVIL — 5 Fl. urs. (ARP).

Reprezentacja Łodzi na mecz z Toruniem

W dniu 8 stycznia odbędzie się w Łodzi mecz bokserski Łódź — Toruń. Reprezentacja Łodzi wystąpić ma w następującym składzie: waga musza: Rossman (Hakoah), waga kogucia: Marcinkowski (IKP), waga piórkowa: Spodekiewicz (IKP), waga lekka: Kowalewski (IKP), waga półśrednia: Szczepiński (Zjednoczone), waga średnia: Niewadził (Sokół), waga półciężka: Moszkowicz (Hakoah) i waga ciężka: Kłodas (Wima) lub Pietrzak (IKP). W reprezentacji Łodzi brak będzie kontuzjowanego Pilsarskiego.

Przed inauguracją sezonu hokejowego w Łodzi

Dwa mecze hokejowe, które odbędą się w czasie świąt Bożego Narodzenia zainaugurują właściwy sezon w Łodzi. Mecz ŁKS — UT odbędzie się w niedzielę, 25 bm. o godz. 12-iej na lodowisku Union - Touringu przy ul. Wodnej. ŁKS wystawi swój zespół ligowy, a mianowicie: bramka: Andrzejewski (Jakubiec), obrona: Rusinkiewicz, Wistawski, I atak: Król, Koczewski. Również i Union - Touring mobilizuje swój skład. Również i Union - Touring mobilizuje swój najsilniejszy zespół, a mianowicie: bramka: — Celmer (Liske), obrona: Herman, Jacobi II, — I atak: Neuman, Jacobi II, Jesse i II atak: Brauer, Krüger i Jacobi III.

Mecz reprezentacji z warszawską Polonią, który odbędzie się następnego dnia w poniedziałek, 26 bm. o godz. 12-iej w południe na lodowisku ŁKS przy Al. Unii, odbędzie się pod nazwą meczu Łódź — Warszawa. Drużyna łódzka składać się bowiem będzie z najlepszych graczy ŁKS-u i UT i będzie równoznaczna z oficjalną reprezentacją Łodzi. Skład reprezentacji został ustalony następująco: bramka: Celmer (UT), rezerwa: Andrzejewski (ŁKS), obrona: Rusinkiewicz (ŁKS) i Herman (UT), I atak: Król (ŁKS) Koczewski (ŁKS) i Załęski (ŁKS), II atak: Neuman, Jacobi I, Jesse (wszyscy UT), Polonia wystąpi w najsilniejszym składzie ligowym. Ceny wejścia na oba mecze przystępne: 75 gr. dla uczniów i zł. 1.50 dla dorosłych.

Mistrzostwa łódzkiej klasy A rozpoczną się bezpośrednio po świątach Bożego Narodzenia i będą rozgrywane w temple przyspieszonym. W rozgrywkach wezmą udział cztery drużyny: UT, ŁKS II, Wima i KP Zjednoczone. Też i minarz I-ej rundy przedstawi się następująco: 27 grudnia: ŁKS II — UT i Zjednoczone — Wima, 29 grudnia: Zjednoczone — UT i Wima — ŁKS II, 1 stycznia: UT — Wima i Zjednoczone — ŁKS II.

Bezpośrednio po I-ej rundzie rozegrana zostanie druga, przyczem w dni powszednie mecze odbywać się będą w godzinach wieczornych. Do mistrzostw klasy B, które rozpoczną się po Nowym Roku, zgłosiły się cztery drużyny: SKS (Łódź), SKS (Zgierz), Hakoah i Makabl.

Zjednoczone tworzy sekcję motorową

Dziś, w czwartek, odbędzie się o godz. 18-iej w lokalu klubowym przy ul. Przedzalananej 68 organizacyjne zebranie nowotworzącej się sekcji motorowej KP. Zjednoczone. Do sekcji zgłosiło się już dużo chętnych.

Pięściarze Wrocławia walczyć mają w Łodzi

Łódzki Okręgowy Związek Bokserski prowadził pertraktacje z Wrocławiem w sprawie rozegrania meczu międzymiastowego w Łodzi; reprezentacji wspomnianych miast. Wrocław wyraził już zgodę na przysłanie swej drużyny do naszego miasta, przyczem mecz odbędzie się w Łodzi w kwietniu.

Zniżki kolejowe dla narciarzy zrzeszonych w PZN

Wzorem lat ubiegłych korzystają narciarze zrzeszeni w PZN i w obecnym sezonie zimowym z indywidualnych zniżek kolejowych. Bilety te dzięki swym znacznym udogodnieniom przedstawiają specjalną wartość dla turystów i sportowców. Ilość stacji docelowych została w bieżącym roku znacznie powiększona szeregiem nowych miejscowości. Stare zniżki kolejowe straciły swą ważność z dniem 15 listopada br., a nowe wydawane są już z ważnością od 1 grudnia br. Na podstawie legitymacji PZN, otrzymuje się znaczne ulgi na zawody FIS w Zakopanem. Bilety abonamentowe na zawody FIS można zamawiać w Łodzi w sekretariacie Makabl. Al. Kościuszki 21, tel. 241-07 w godz. od 11—14 i 18—22-iej.

Zycie powiatu łódzkiego

Kursy tkackie

W dniu 20 b. m. w Konstantynowie odbyło się uroczyste zakończenie wieczorowych kursów tkackich, urządzonych przez zarząd miejscowej korporacji majstrów tkackich.

Wobec przedstawicieli urzędu wojewódzkiego — mgr. W. Gąsiorowskiego, starosty powiatowego mgr. A. Walaska i burmistrza Konstantynowa odbył się egzamin 17-tu uczestników kursów, w którym wykazali oni nie tylko dużo wiadomości teoretycznych z dziedziny nauki o surowcach, technologii tkactwa i dekompozycji, lecz wiele zapala i umiłowania w tej dziedzinie.

Kurs trwał 8 miesięcy i prowadzony był przez prof. Jana Pasierbińskiego z państwowej szkoły techniczno-przemysłowej w Łodzi. Sądząc z osiągniętych wyników kursu należy się spodziewać, że za przykładem Konstantynowa pójść inne osiedla dróbnego przemysłu tkackiego.

SALA FILHARMONII

tel. 213-84

Poniedziałek, dn. 26 grudnia rb. o g. 12.15 w poł.

Wielki Koncert Mistrzowski Ada Sari i Imre Ungar

Przy fortepianie: Dyr. T. Ryder. Szczegóły w programach.

Bilety do nabycia w kasie Filharmonii.

Dalsze wybory do samorządów w Wielkopolsce

Poznań, 21 grudnia. (PAT). Zarządzeniem z dn. 19 b. m. rozpisane zostały w Wielkopolsce w dalszych 32 miastach wybory samorządowe. Wybory odbędą się dn. 22 stycznia 1939 r. Składanie list kandydatów upływa 8 stycznia 1939 r.

Radość, uciecha i pożytek to

Kalendarz Karuzeli na rok 1939

Humor — Anegdota — Mnóstwo ilustracji — Dane statystyczne o Polsce i o całym świecie — Nowelki — Opowiadania — Mały czarodziej — Liczne filmy rysunkowe z Patem i Patachonem na czele — Najważniejsze wydarzenia, odkrycia i daty historyczne i t. d.

DO NABYCIA WSZĘDZIE.

Cena 30 gr.

Warszawa, 21 grudnia.

(PAT) Pan Prezydent R. P. mianował dr. Maurycego Jaroszyńskiego podsekretarza stanu w ministerstwie rolnictwa i reform rolnych — prezesem Państwowego Banku Rolnego.

Wynik wyborów w Warszawie

został po dokładnym obliczeniu głosów, skorygowany

Warszawa, 21 grudnia.

Główna komisja wyborcza ukończyła obliczanie wyników wyborów we wszystkich okręgach. Dziś sporządzony będzie ostateczny protokół wyniku

OSON	40
P. P. S.	27
Stron. Narod.	8
Narod. Komitet Radykalny	5
„Bund”	17
Żydowski blok narodowy	2
Syjonisci - demokraci	1

Okazało się więc, że Stronnictwo Narodowe nie otrzymało mandatów w okręgach VIII i XVII oraz straciło 2-gi

Rozgrywka między opozycją a prem. Daladier

podczas dyskusji nad ustawą skarbową

Paryż, 21 grudnia.

(PAT) Izba deputowanych zakończyła w nocy z wtorku na środę debatę nad wydatkami budżetowymi, które uchwalono zgodnie z propozycją rządu

w wysokości 66 miliardów franków.

W środę po południu izba przystąpiła z kolei do obrad nad ustawą skarbową, obejmującą preliminarz wydatków na następny rok budżetowy. De-

bata ta przybrała odrazu rozmiary batalii politycznej opozycji lewicowej przeciwko gabinetowi Daladier, uchwalenie bowiem ustawy skarbowej równa się zatwierdzeniu 87 postanowień finansowych dekretów ministra Reynaud.

Do dyskusji zapisało się 26 mówców, oczekuje się więc, iż debata zakończy się dopiero w piątek. Komuniści zapowiedzieli z góry, że zażądają głosowania imiennego nad art. 2 ustawy skarbowej, dotyczącym sprawy 2-procentowej podwyżki podatku od uposażeń.

Mimo mobilizacji wszystkich sił opozycji przeciwko ministrowi Reynaud, który na plenum w dłuższym przemówieniu bronił swej polityki finansowej, obrady izby rozpoczęły się w atmosferze, która pozwala przypuszczać, że rząd przeprowadzi w izbie swe postanowienia finansowe. Gdyby nawet izba deputowanych poczyniła pewne zmiany łagodzące nowe ciężary fiskalne, jakie nakładają na społeczeństwo dekrety finansowe min. Reynaud, w kołach rządowych liczą się z tym, że senat przywróciłby pełną moc postanowieniom finansowym rządu Daladier.

Postulaty pracowników państwowych

doreczone zostały p. wicepremierowi Kwiatkowskiemu

Warszawa, 21 grudnia.

(Pat) W ostatnich dniach delegacja Centralnej Komisji Porozumiewawczej Związków Pracowniczych oraz przy udziale Międzyzwiązkowego Komitetu Pracowników Państwowych w osobach pp.: prezesa Józefkiewicza, prezesa Kwiatkowskiego i pp.: Kościńskiego, Gackiego, Stawiarskiego, Cieszyńskiego, Podgórnego i Pacholczyka przyjęta została w ministerstwie skarbu przez p. wicepremiera Kwiatkowskiego w towarzystwie podsekretarza stanu oraz wyższych urzędników ministerstwa.

Na audyencji tej delegacja przedstawiła p. wicepremierowi Kwiatkowskiemu szereg postulatów, dotyczących położenia materialnego pracowników państwowych i m. in. reformy ustawy uposażeniowej, dodatków rodzinnych, zwrotu opłat za wpisy szkolne itp.

W czasie dłuższej konferencji p. wicepremier Kwiatkowski omówił całościowo sytuację gospodarczą Państwa, przyczem stwierdził, że świadczenia personalne budżetu Państwa na rzecz urzędników co roku wykazują systema-

tyczny wzrost w wyniku przeprowadzanej redukcji stawek podatku specjalnego, awansów, zwiększenia liczby etatów itd.

Celem rozważenia zmian zaproponowanych przez delegację w zakresie reformy ustawy uposażeniowej, p. wicepremier Kwiatkowski postanowił powołać w ministerstwie skarbu komisję z udziałem delegatów związków pracowniczych.

Komisja ta rozważy możliwości nowelizacji tej ustawy, poza tym p. wicepremier oświadczył, że gotów jest rozpatrzyć niektóre inne postulaty i zastanowi się, jakie w tej dziedzinie będzie mógł powziąć decyzje w ramach istniejących obecnie możliwości budżetowych Państwa.

25 ofiar mrozu i ślizgawicy

Wypadki w Warszawie. — Wszystkim ofiarom udzielono pomocy lekarskiej

Warszawa, 21 grudnia

W ciągu ubiegłej doby zanotowano w Warszawie 25 ofiar mrozu.

Wszystkie te osoby odniosły mniej lub więcej poważne odmrożenia nóg, rąk, uszu lub nosów. Wśród zmarzniętych znajduje się pewien jegomość w wieku ok. 60 lat, który stracił przytomność przy zbiegu Krak. Przedmieścia i ul. Trebackiej. Przewieziono go do szpitala.

Poza tym w różnych punktach mia-

sta z powodu ślizgawicy doznały złama-

nia rąk lub nóg 4 osoby. Są to: Eugeniusz Szymański (Grzybowska 45), handlowiec, Jadwiga Jakubiakowa (Spokojna 3), Maus Blones — (Długa 32) uczeń i Icek Luberadski (No-wolipie 55) uczeń.

Wszystkim ofiarom ślizgawicy pomocy udzieliło Pogotowie, po czym Szymańskiego przewieziono do szpitala Polskiego Czerwonego Krzyża.

Olbryzima kradzież na pełnym morzu

Z kasy okrętowej wykradziono klejnoty wartości 17 milionów franków

Bruksela, 21 grudnia.

(PAT) Na pokładzie belgijskiego statku „Elizabet Ville” popełniono, podczas podróży z Kongo do Belgii olbrzymią kradzież. Nieznani sprawcy włamali się do żelaznej kasy okrętowej przy czym łupem ich padły diamenty i szruby złota wartości 17 milionów franków.

Po wykryciu kradzieży statek nie wszedł do portu w Antwerpi; lecz zatrzymał się w pewnej od niego odległości a zawiadzana policja portowa przeprowadziła dokładną rewizję pasażerów i ich bagażów. Rewizja ta nie dała

żadnych wyników. „Elizabet Ville” stoi w dalszym ciągu na kotwicy na pełnym morzu, nie utrzymując żadnego kontaktu ze stałym lądem.

Prozdek od **BOLU GŁOWY**
DLA DOROSŁYCH ZE ZŁYMI
KOWALSKINA
zobowiązuje się również!
**PRZY PRZEZIEBIENIU
GRYPY I KATARZE**

Nowy rząd Stojadinowicza

W składzie gabinetu zaszły nieznaczne zmiany

Białogród, 21 grudnia.

(PAT) Zgodnie ze zwyczajem premier Stojadinowicz udał się do księcia regenta Jugosławii Pawła i złożył na jego ręce dymisję gabinetu.

Ponieważ lista rządowa uzyskała absolutną większość 2/3 okręgów wyborczych, regent powierzył misję tworzenia nowego gabinetu premierowi Stojadinowiczowi.

W składzie nowego gabinetu jugosłowiańskiego zaszły następujące zmiany: minister spraw wewn. Koroszec ustąpił i jak przypuszczają, w tutejszych kołach politycznych, zostanie przewodniczącym Skupczyny. Następca jego został deputowany słowenski Snoj. Minister bez teki Krek mianowany został ministrem robót publicznych

Niemcy poprą żądania Włoch

w sprawie Tunisu i Korysyki

Paryż, 21 grudnia.

(Pat) Korespondent berliński „Paris Midi”, który dotychczas kilkakrotnie starał się podkreślać rezerwy berlińskich kół politycznych wobec wysuniętych przez Włochy rewindykacji pod adresem Francji, dziś zmienił zdanie i pisze, że według władomości z kół politycznych stolicy Rzeszy, należy oczekiwać w najbliższych miesiącach usuniecia się dyplomacji niemieckiej na drugi plan, a to w tym celu, aby umożliwić Włochom próbę realizacji ich postulatów wobec Francji.

W ciągu najbliższych miesięcy — pisze dalej korespondent — Włochy będą niewątpliwie nadać ton polityce w Europie, Berlin zaś będzie w sposób bar-

działny pośredni niż dotychczas popierał akcję włoską. Byłoby wielkim błędem przypuszczać — konkluduje korespondent — iż Niemcy, współpracując ściśle z Włochami, mogłyby odmówić swego poparcia rewindykacjom włoskim wobec Francji.

PIERUSZY ŚCIGACZ

MUSI BYĆ

**DAREM ŁODZI I WOJ. ŁÓDZKIEGO
KONTO F.O.M. P.K.O. 42008**

Węgry pozostaną wiernie osi Rzym — Berlin

oświadczył węgierski minister spraw zagr. hr. Csaky

Budapeszt, 21 grudnia

(PAT) Podczas obiadu, wydanego na cześć min. Ciano, węgierski minister spr. zagr. hr. Csaky podkreślił, że przyjaźń węgiersko-włoska oparta jest na podstawie zrozumienia i wzajemnej wspólnoty interesów, i że podstawową zasadą polityki obu krajów było zawsze ustalenie i utrzymanie w środkowej

Europie pokoju, opartego na sprawiedliwości.

Polityka zagraniczna Węgier nadal będzie dążyła do celów, mających na względzie przyjazne współzycie narodów, pozostaje wierna osi Berlin — Rzym oraz będzie dążyła do rozwoju najlepszych stosunków z zaprzyjaźnionymi państwami.

Mówiąc o decyzji wiedeńskiej, mówca oświadczył, iż Węgry przepelnione są uczuciem wielkiej wdzięczności dla Mussoliniego i min. Ciano, którzy ułatwili powrót miliona Węgrów do Macierzy.

Minister hr. Ciano oświadczył w od powiedzi, iż tym razem ze szczególną radością odwiedza nowe Węgry, powiększone, bardziej zjednoczone i bardziej potężne.

Spełnij nakaz serca i sumienia: Złóż grosz ofiarny na Pomoc Zmowa

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA“ z dnia 22 grudnia 1938 r.

Dział gospodarczy — tel. 211-66.

Haussa na giełdzie

Jednym z najbardziej charakterystycznych objawów chwili obecnej jest haussa na giełdzie.

Ciągną w górę głównie kursy akcji. Przede wszystkim — Bank Polski pupil wśród akcji — papier mający pozycję i akcji i waloru publicznego. W ciągu roku kurs jego podniósł się o połowę. Inne akcje oczywiście zyskały naogół mniej, choć niektóre działy, jak metalurgia, mogą się popisać zupełnie takimi samymi zyskami.

Łatwo ustalić powody szczególnej wyższości papieru zmiennego oprocentowania w ciągu ostatniego roku w Polsce. W pewnej mierze oddziaływa tu ustawodawstwo wprowadzone w życie; mamy na myśli przede wszystkim — nowelę do podatku dochodowego, likwidującą podwójne opodatkowanie zysków z lokaty akcyjnej. Po części także choć w stopniu skromniejszym — zamierzenia ustawodawcze (np. nowela do ustawy o ograniczaniu kierowniczych wynagrodzeń w spółkach akcyjnych), w stopniu — zdaje się wyższym — linia polityki gospodarczej praktycznie stosowana, wyrażająca się w zachęcaniu i popieraniu wydzielania dywidend.

Wszystko to są jednak elementy posiłkowe. Podstawowym wydają się niesporne postępy, jakie poczyniła rentowność przedsiębiorstw. Niektóre zwłaszcza działy ciężkiego przemysłu — związane z rozbudową inwestycyjną — są już dzisiaj ośrodkami dużej zyskowności, a cieszą się pod tym względem nader pomyślną prognozą. Czynniki ten — pomyślny — wydatek się szczególnie doniosły w kształtowaniu się kursów akcyjnych.

Nie same jednak akcje zwyżkują. Podobne zjawisko — choć o znacznie słabszym natężeniu — widzimy w zakresie papierów o oprocentowaniu stałym. Nie wchodzi tu oczywiście w grę te szczególne czynniki, o których mówiliśmy wyżej w odniesieniu do akcji. Zresztą kursy akcyjne mają do nadrobienia ogromną marżę, wynikłą z zaniedbania ich przez obrót w ostatnich latach. Bądź co bądź jednak — jak mówimy — walory stalego oprocentowania zwyżkują. Państwowe i inne. Ich rentowność (t. j. procent obliczany na podstawie sumy korzyści tak z tytułu oprocentowania jak i szczególnego sposobu umorzenia w stosunku do kwoty zużywanego faktycznie przez nabywcę) opada coraz wydatniej. Dzisiaj rentowność obligacji pożyczki państwowej obraca się w granicach od siedmiu do ośmiu procentów, a rentowność listów zastawnych towarzystw kredytowych w granicach od siedmiu i ćwierć do dziewięciu (wyższa, rozumie się, dla prowincjonalnych).

Czasy niskiego kursu i wygórowanej niezdrowo wydatności waloru stalego oprocentowania należą do przeszłości.

Zmierzamy do wniosku, że obserwowane na giełdzie zjawiska, nie mogą być traktowane tylko jako objawy szczególne jakiegoś podniecenia rynku akcyjnego, ale jako wyraźny dowód upłyniania się i normalizacji targu pieniężno-kredytowego. Upłyniania się tym znamiennejszego, że następuje w fazie nie likwidacyjnej, a przeciwnie — wzrastania aktywności gospodarczej.

Dr. A. Z.

11.414.000 bel bawełny amerykańskiej

Według sprawozdania Departamentu Rolnictwa Stanów Zjednoczonych Am. Półn. w Waszyngtonie wyłuszczone po dzień 13 grudnia b. r. 11.414.000 bel bawełny amerykańskiej.

Polskie szkło dla Australii

Importerzy wyrobów szklanych w Australii, którzy kupowali dotychczas powyższe wyroby w Czecho-Słowacji, nie chcą po przyłączeniu obszarów sudeckich do Niemiec kupować w Niemczech i zaczynają bardzo poważnie interesować się importem z Polski (IS).

Aukcje wełniane w Białymstoku

Izba Przemysłowo-Handlowa w Łodzi podaje do wiadomości, że w dniu 29 grudnia br. odbędą się w Białymstoku V aukcje wełniane.

Ważna pomoc dla niedolnych

Ważna pomoc dla niedolnych

Opodatkowanie przedsiębiorstw państwowych i samorządowych wprowadziła nowa ustawa o podatku obrotowym

Już w najbliższych dniach, bo z dniem 1 stycznia 1939 r. wchodzi w życie ustawa o podatku obrotowym, mająca zastąpić obowiązującą obecnie ustawę o państwowym podatku przemysłowym. Zasadniczą i bardzo ważną zmianą wprowadzoną przez nową ustawę, jest opodatkowanie przedsiębiorstw państwowych i należących do związków publiczno-prawnych.

Dodatkowy przydział surowców i półfabrykatów

został unormowany przez zarządzenie Min. Przemysłu i Handlu

Ministerstwo Przemysłu i Handlu wydało ostatnio zarządzenie, reasumujące dotychczasowe przepisy w sprawie udzielania ponadkontyngentowych przydziałów na import surowców, względnie półfabrykatów, służących do przerobu na rynku wewnętrznym, a następnie do wyeksportowania w formie wyrobu gotowego lub w wyrobie gotowym.

Przepisy te odnoszą się do wszystkich tych wypadków, gdzie nie mogą być zastosowane przepisy o obrocie uszlachetniającym.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu będzie traktowało przychylnie wnioski o ponadkontyngentowy import dla celów wyżej wspomnianych, o ile wnioski te będą odpowiadały m. inn. następującym warunkom:

1) Firma, pragnąca uzyskać ponadkontyngentowy przydział importowy na cele eksportowe, winna wystąpić o taki przydział do Ministerstwa Przemysłu i Handlu, do Wydziału Handlu Zagranicznego, za pośrednictwem terytorialnie właściwej Izby Przemysłowo-Handlowej.

2) Izba Przemysłowo-Handlowa, uznając korzyści gospodarcze, z pro-

Według tej ustawy wytwórnia państwowa lub samorządowa, sprzedająca swe wyroby osobom lub instytucjom prywatnym, opłacać będzie z tytułu tych transakcji podatek obrotowy, na równi z firmami prywatnymi.

Ponadto przedsiębiorstwa państwowe nie posiadające odrębnej osobowości prawnej opłacać mają podatek o 50 proc. wyższy w stosunku do stawek, przewi-

nowanej przez firmę transakcji importowo-eksportowej, winna zobowiązać się do przeprowadzenia kontroli nad prawidłowym i zgodnym z wymaganiami Ministerstwa Przemysłu i Handlu rozwiązaniem transakcji.

3) Przy imporcie surowców z krajów o rozrachunku dewizowym, eksport może mieć miejsce tylko do krajów o rozrachunku dewizowym.

4) Przy imporcie surowców z krajów o rozrachunku clearingowym eksport może mieć miejsce zarówno do krajów dewizowych, jak i clearingowych.

5) Izba Przemysłowo-Handlowa winna wskazać termin, w jakim przerobiony surowiec zostanie wyeksportowany i nadesłać do Ministerstwa Przemysłu i Handlu sprawozdanie o dokonaniu przez firmę eksportu z powołaniem się na dokumenty eksportowe.

6) Po przychylnym załatwieniu wniosku przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu właściwa Izba Przemysłowo-Handlowa zostanie upoważniona pisemnie przez Ministerstwo do wydania firmie odnośnego pozwolenia przywozu. (h)

Rzesza pomaga Sudetom

— przez rozbudowę baraków i koszar

Rząd Rzeszy postanowił udzielić przemysłowi sudeckiemu większych zamówień, przede wszystkim wojskowych. Na razie już poza bieżącym zapotrzebowaniem wojska i miejscowej administracji dowództwo sił zbrojnych Rzeszy uskutekniło zamówienia wartości 55 milionów marek.

Poza tym utworzono 7 urzędów dla spraw

budownictwa wojskowego. Zadaniem ich będzie budowa obozów - baraków, remont i rozbudowa koszar czeskich, wykonanie tych koszar, których budowa zapoczątkowana została przez władze czeskie, uruchomienie urządzeń sanitarnych, a wreszcie budownictwo mieszkaniowe. (pp)

I Argentyna — przeciwko Niemcom

Projekt ustawy antydumpingowej. — Ciężka sytuacja włókiennictwa argentyńskiego

Obie izby parlamentu w Argentynie, zwołane zostały przez rząd również i w tym roku na sesję nadzwyczajną w połowie grudnia. Na sesji tej rozpatrywane będą projekty szeregu ustaw, których Kongres nie zdążył załatwić w czasie sesji zwyczajnej, zamkniętej 30 września.

Na tegorocznej grudniowej sesji nadzwyczajnej znajdzie się m. inn. projekt ustawy antydumpingowej, skierowany m. inn. przeciwko Niemcom w dziedzinie gospodarczej.

Inicjatywa ta podjęta została przez rozwijający się przemysł włókienniczy Argentyny, który dotkliwie odczuł przywóz artykułów niemieckich na rynek krajowy.

W umotywowaniu do projektu tej ustawy rząd podkreśla, że zamierza przeprowadzić szczegółowe badania, dotyczące ciężkiej sytuacji włókiennictwa i możliwości zwiększenia konsumpcji bawełny argentyńskiej na rynku wewnętrznym.

dziających dla przedsiębiorstw prywatnych.

Dzięki temu zarządzeniu dotkliwie odczuwana przez przedsiębiorstwa prywatne konkurencja ze strony wytwórni państwowych i samorządowych będzie, jeśli nie całkowicie usunięta, to w każdym razie w znacznym stopniu złagodzona. (wc)

Giełda p'eniężna

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: dolarówka 42.75, poz. inwestycyjna I-sza em. 85.00, poz. inwestyc. II-ga em. 84.00, poz. konsolidacyjna 65.75, poz. wewnętrzna 64.75, poz. konwersyjna 69.00, Bank Polski 137.00—136.00. Tendencja mocna.

Z GIEŁDY ZBOŻOWEJ w ŁODZI

Zyto 14.50—14.75, otręby żytnie 10.25 10.50. Reszta notowań bez zmiany. Tendencja spokojna. Ogólny obrót 1393 tony.

Kursy porównawcze walorów

Warszawa, 21 grudnia.

Nazwa papieru	Dzisiaj	Wczoraj	Przed mies.	Przed roktem
30/0 Inw. I. em.	86.—	85.—	84.25	78.25
41/0 Wewn.	65.13	65.—	64.50	63.—
50/0 Konwers.	68.50	69.—	68.—	66.50
Dolarówka	43.—	—	42.—	42.—
41/0 L. Ziem.	64.25	64.—	64.25	62.50
50/0 L. Warsz. 1933	73.—	72.25	72.75	69.25
50/0 L. Łódz. 1933	65.50	64.75	65.75	61.75
Bank Polski	139.—	137.—	130.50	113.50
Lilpop	94.50	93.50	87.—	60.—
Zł. rardów	63.—	62.25	60.—	59.50

NOTOWANIA BAWELNY

z dnia 20-go grudnia 1938 roku.

NOWY JORK: Loco 8.76, styczeń 8.34, luty 8.32, marzec 8.31, kwiecień 8.21, maj 8.12, czerwiec 7.98, lipiec 7.82—7.85, sierpień 7.74, wrzesień 7.65, październik 7.56, listopad 7.59, grudzień 7.59.

LIVERPOOL: Loco 5.13, grudzień 4.79, styczeń 4.77, luty 4.76, marzec 4.76, kwiecień 4.73, maj 4.71, czerwiec 4.65, lipiec 4.60, sierpień 4.55, wrzesień 4.50, październik 4.46, listopad 4.47, grudzień 4.48, styczeń 4.49.

„Giza“: Styczeń 7.13, marzec 7.10, maj 7.05. Egipska: Loco 7.51.

Upperi Loco 5.97, styczeń 5.86, marzec 5.92, maj 5.98, lipiec 5.99, wrzesień 5.99, październik 5.97, listopad 5.85.

BREMA: Loco 9.87, styczeń 8.83, marzec 9.10, maj 9.11, lipiec 9.11, październik 9.07, grudzień 9.12.

ALEKSANDRIA Sakell: Styczeń 12.78, marzec 12.92, maj 13.13.

„Giza“: Styczeń 12.55, marzec 12.73, maj 12.83, lipiec 12.88, listopad 12.80.

Ashmouni: Grudzień 10.26, luty 10.35, kwiecień 10.42, czerwiec 10.43, październik 10.14.

Zaświadczenie ksiąg handlowych

W myśl rozporządzenia wykonawczego do ordynacji podatkowej z dniem 31 grudnia upływa ostateczny termin dla zaświadczenia ksiąg handlowych uproszczonych na rok obrotowy 1939 przez władze skarbowe I lub II instancji.

Przy tej okazji należy przypomnieć, że księgi uproszczone nieużytkowane przez prowadzących w jednym okresie, mogą być wykorzystane także w następnych okresach rachunkowych pod warunkiem jednakże ponownego ich zaświadczenia.

Zaświadczone są księgi handlowe uproszczone prowadzone nie tylko według wzorów, zatwierdzonych przez Ministerstwo Skarbu, ale także księgi prowadzone podług innych wzorów. (h)

Parcele budowlane

przy ul. Krzemienieckiej i Retkińskiej
do sprzedania

Zgłoszenia do p. Hermana, ul. Piotrkowska 51, prawa
oficyna, I piętro od 10—12 w południe i od 4—5 po południu
w dni powszednie

Lista nagrodzonych w konkursie znaków firmowych i towarowych

1) Lucyna Dublasówna, Łódź, Kilińskiego 194, nagroda firmy L. Pilhal i S-ka, fabryka wyrobów trykotowych, Łódź, Krzemieniecka 10; wybranie towaru do sumy 25 zł;

2) Józefa Kosmowska, Łódź, Franciszkańska 62 — przedmiot „Purlana” w Łodzi;

3) Hipolit Stronias, Łódź, Kilińskiego 162 — materiał na spodnie firmy Leszczyków, Zakłady Roln.-Przem., skład w Łodzi, ul. Piotrkowska 86;

4) Celina Wolmanówna, Łódź, Legionów 63 i 5) Kazimiera Gajda, Łódź, Samocka 31 — obie panie otrzymują nagrody firmy T. Bucholtz, Fabryka Wyrobów Działanych, Łódź, Radwańska Nr. 66 — w towarze, wybranych do 12.50 zł każda.

6) Helena Kubera, Łódź, Krzywa 2 — damska pyjama firmy: Kantorowicz i Preisman fabr. wyr. tryk. i biel., Łódź, Śródmiejska 35;

7) Dora Smoleńska, Łódź, Główna 62 — szalik firmy: A. G. B. les Tissus, det. sprzedaż jedwabiu i wełny, Łódź, Piotrkowska Nr. 80;

8) Stanisław Barański, Tomaszów, Maz., Szczęśliwa 93 — materiał na koszule firmy: Tow. Akc. wyrobów bawełnianych w Warszawie „Wola”, oddział w Łodzi, Piotrkowska Nr. 125;

9) Wacław Rubinsztajn, Warszawa, Sienna 11, m. 4 — nagroda jak wyżej.

10) Marek Jopkiewicz, Piotrków Trybunalski Pilsudskiego 57 — nagroda jak wyżej;

11) Cesia Bornsztajn, Tomaszów Maz., Bózniczna 16 — jedwabny komplet dziecięcy firmy: Kantorowicz i Preisman, fabr. wyr. tryk. i biel., Łódź, Śródmiejska 35;

12) Antoni Markowski, Łódź, Sosnowa 15 — pół tuzina skarpetek firmy Otton Hau, fabryka wyrobów pańczosznicych, Łódź, Wólczańska 187;

13) Zofia Banacińska, Łódź, Zamenhofska 25 — nagroda fabryki wyr. biel. i tryk. Rogoziński, Dowborczyków 36;

14) Halina Marchayowa, Łódź, Zawadzka 3, nagroda jak wyżej;

15) Helena Dębowska, Łódź-Julianów, Al. Róż 11 nagroda jak wyżej;

16) Marcell Weyland, Łódź, Piotrkowska 85 — lampka na stół firmy: „Elektrownia” Łódź, Piotrkowska 115;

17) Basia Fuksówna, Zduńska Wola, Pilsudskiego 89 — koszule firmy: Jakub Hirsberg i Wilczyński S. A., Wyr. trykot. Łódź, Al. Kościuski Nr. 23/25;

18) Dorota Pogoda, Łódź, Pomorska 53 — nagroda jak wyżej;

19) Edzia Geclik, Łódź, Traugutta 16 — nagroda jak wyżej;

20) Jan Zieliński, Łódź, Lokatorska 11a — syfon 5-litrowy piwa firmy: Gustaw Keilich, browar i fabryka octu, Łódź, Orla 25.

21) Apolonia Saarówna, Łódź, Łączna 10 — pudełko (3 pary) pończoch firmy: Jakub Kahan, S. A., fabr. wyrobów pończoszn., Łódź, Żeromskiego 23;

22) Zygmunta Rozenkranc, Łódź, Dowborczyków 15 — jedwabny krawat firmy: „As” skład galanterii i sprzedaż krawatów „Matador”, Łódź, Piotrkowska Nr. 67;

23) Józef Lewi, Łódź, Al. I Maja 4 — nagroda jak wyżej;

24) Zygmunta Biednienko, Łódź, Brzezińska 48 — nagroda jak wyżej;

25) Samuel Poznański, Łódź, Wólczańska 21 — nagroda jak wyżej;

26) G. Grajman, Aleksandrów, Kościelna 12 — nagroda jak wyżej;

27) Elli Halleke, Łódź, Główna 46 — jedwabne pończochy firmy: N. Eltingon i S-ka, S. A., Łódź, Sienkiewicza 82/84 (znak pończ. „Neka”);

28) Rysia Oliwianka, Łódź, Zachodnia 54 — nagroda jak wyżej;

29) Maria Rogozińska, Łódź, Narutowicza Nr. 47 — nagroda jak wyżej;

30) Melania Michalska, Łódź-Marysin III, Strzeleckiego 30 — nagroda jak wyżej;

31) Janina Mondzelewska, Łódź, Zawadzka 21 — nagroda jak wyżej;

32) Karola Tandowska, Kallisz, Kościuski 9, m. 12 — nagroda jak wyżej;

33) Zdzisław Rudnicki, Łódź-Radogoszcz, ul. Krakowska 45 — syfon 5-litrowy piwa firmy: Anstadta K. SS-ów browar i fabryka kwasu węglowego, Sp. Akc., Łódź, Pomorska 36. —

34) Leokadia Szczykowska, Łódź, Piotrkowska 89 — butelka miodu firmy K. Mieszkowski, S. A., Warszawa, Młodostynia, oddział w Łodzi, ul. Piotrkowska 113;

35) Natalia Orczykowska, Łódź, Radwańska 5 — nagroda jak wyżej;

36) Eugeniusz Drath, Łódź, Rzgowska 58 — nagroda jak wyżej;

37) Kazimierz Kicol, Łódź, 11-go Listopada Nr. 151 nagroda jak wyżej;

38) Henryk Sapper, Łódź, Piotrkowska 35 — nagroda jak wyżej;

39) Józef Janowski, Łódź, Nowa 28 — 3 pary skarpetek firmy: Adolf Kębsz, S. A., fabryka pończoch, Łódź, Sienkiewicza 65, znak „Neka”;

40) Artur Wróblewski, Łódź, Gdańska 63 — nagroda jak wyżej;

41) Kazimierz Skorupa, Łódź, Wólczańska 10 — nagroda jak wyżej;

42) Jan Gawlas, Łódź, Zachodnia 49 — nagroda jak wyżej;

43) Maria Skrzypczyńska, Łódź, Legionów 21 — jedwabny kostium damski firmy: „Bračla Radziejewscy”, fabryka bielizny i rękawiczek, Łódź, Lipowa 4;

44) Mendel Janower, Brzeziny Łódź., Plac Pierackiego 6 — flakon wytwornej wody firmy: „Laseque” („Violet”, sklep perfum, Łódź, Piotrkowska 95)

45) Felcja Frankówna, Łódź, 11-go Listopada 31 — nagroda jak wyżej;

46) Jan Sęczkowski, Łódź, ul. Zgierska 107, m. 31 — nagroda jak wyżej;

47) Bronisława Rudnicka, Łódź, Zgierska 107 pudełko pończoch (3 pary) firmy: „Br. Seidenwurm”, fabr. wyr. pończ., Łódź, Pomorska 163;

48) Eugenia Augustynowa, Łódź, Skierniewicka 27 — parę jedw. pończoch, firmy: „Br. Seidenwurm”, fabr. wyr. pończ., Łódź, ul. Pomorska 163;

49) Janina Chybicka, Cegłów, woj. warszawskie — nagroda jak wyżej;

50) Lucyna Trachtenberżanka, Łódź, Zachodnia 72 — nagroda jak wyżej;

51) Herman Szabelski, Ruda Pabianicka, Reymonta 8, pudełko toaletowego mydła (3 kawałki) firmy: „Parnasin”, wł. M. Ferszt, Łódź, Śródmiejska 37, Fabr. wyr. kosm. i mydła;

52) Józef Buki, Brzeziny-Łódź., Staszica 2 — nagroda jak wyżej;

53) Marian Woltecki, Łódź, Nawrot 34 — nagroda jak wyżej;

54) Paweł Faktor, Tomaszów-Maz., Krzyżowa 30 — nagroda jak wyżej;

55) Hildegarda Bohl, Ruda-Pabianicka, Łąkowa 43 — nagroda jak wyżej;

56) A. H. Kantorowicz, Łódź, Zachodnia 35 — nagroda jak wyżej;

57) Gertruda Głanz, Łódź, Rzgowska 58 — nagroda jak wyżej;

58) Eleonora Kirsbaum, Łódź, Cegielińska nr. 42 — nagroda jak wyżej;

59) Maria Marciniec, Pabianice, Sienkiewicza nr. 16 — nagroda jak wyżej;

60) Julian Grin, Łódź, Żeromskiego nr. 85 — nagroda jak wyżej;

61) Ruwin Kantorowicz, Brzeziny-Łódź., ul. Staszica 1 — nagroda jak wyżej;

62) Marianna Ignaczak, Łódź, Piramowicza nr. 9 — nagroda jak wyżej;

63) Adolf Zeltin, Łódź, Napiórkowskiego 77 — 2 paczki mydła do golenia fabryki: „Parnasin”, wł. M. Ferszt, Łódź, Śródmiejska 37, fabr. wyr. kosm. i mydła;

64) Jakub Goldman, Łódź, Lipowa nr. 78 — nagroda jak wyżej;

65) Aleksander Benditowicz, Łódź, Wólczańska 109 — nagroda jak wyżej;

66) Seweryn Paskowski, Łódź, Gdańska 76, nagroda jak wyżej;

67) Leon Foerster, Łódź, Kilińskiego nr. 133, nagroda jak wyżej;

68) Władysław Rubinlicht, Łódź, ul. Zachodnia 49 — nagroda jak wyżej;

69) Szymon Blanket, Łódź, Podrzeczna 6, nagroda jak wyżej;

70) S. Działowski, Łódź, Al. I-go Maja nr. 3, nagroda jak wyżej;

71) Zenon Makowski, Łódź 11-go Listopada nr. 138 — nagroda jak wyżej;

72) Ignacy Seidler, Łódź, Pilsudskiego 55, nagroda jak wyżej;

73) Henryk Lipchen, Łódź, ulica Dworska 29, nagroda jak wyżej;

74) Marek Wolman, Łódź, Bednarska nr. 24, nagroda jak wyżej;

75) Anna Musiałkowska, p. Dłutów k. Pabianic, Urząd Gminny — jedw. pończochy firmy: „P. Margulles i D. Wolman” Spadk. fabryka wyrobów pończosznicych, Łódź, Południowa 69;

76) Maria Renata Andrejewówna, Łódź, Al. I-go Maja 50, — nagroda jak wyżej;

77) Irena Widurska, Łódź, Piotrkowska 35, nagroda jak wyżej;

78) Leokadia Kowalczykówna, Łódź, Przejazd 6 — nagroda jak wyżej;

79) Hanna i Zofia Kuczamierówny, Piotrków-Tryb., ul. Pilsudskiego 106, m. 1 — 2 pary jedw. pończochy firmy: „Margulles i Wolman”, fabr. wyr. pończosznicych, Łódź, Południowa nr. 69;

80) Z. Filipińska, Łódź, Przedzainiana 38, para jedw. pończochy firmy: „Setam”, Przemysł. Pończosznicy Wełniany i Medrzycki, dzierżawcy zakł. i „Setam”, Łódź, Matejki 9;

81) L. Milichówna, Łódź, Zawadzka nr. 49, — nagroda jak wyżej;

82) Szajndla Szkop, Łódź, Andrzejka nr. 4 — nagroda jak wyżej;

83) Henryka Glikstajna, Łódź, Aleja I-go Maja 50 — para jedw. pończochy firmy: „Herc Grünberg”, Łódź, Zachodnia nr. 70;

84) Marianna Safacińska, Łódź, Marysińska 14 — nagroda jak wyżej;

85) Felcja Frankówna, Łódź, 11-go Listopada 31 — nagroda jak wyżej;

86) Leon Dudelczyk, Łódź, Al. I-go Maja 9, 2 pary skarpetek firmy: „Otton Hau”, fabryka wyrobów pończosznicych, Łódź, Wólczańska nr. 187;

87) Artur Lew i M. Dessau, Łódź, Kilińskiego nr. 42 — 4 pary skarpetek firmy jak wyżej;

88) St. Dąbrowski, Łódź, Żwirki nr. 1 — nagroda jak wyżej;

91) S. Adamowicz, Łódź, Zawadzka nr. 12, 2 pary skarpetek firmy jak wyżej;

92) Jan Chmielecki, Łódź, Kopernika nr. 46, kalosze firmy: „F. W. Schwelkert”, S. A. Tow.

Wyrobów Wełnianych i Gum., Łódź, Piotrkowska nr. 147;

93) Henryk Frajtak, Łódź, Żeromskiego 18, nagroda jak wyżej;

94) Jan Orłowski, Łódź, Kilińskiego nr. 30, nagroda jak wyżej;

95) Witold Zukowski, Łódź, Al. Unii nr. 18, nagroda jak wyżej;

96) Stanisław Podmunicki, Łódź, ul. Srebrzyńska nr. 83 — nagroda jak wyżej;

97) Aleksander Krauslber, Łódź, Narutowicza 43 — nagroda jak wyżej;

98) L. Prywers, Łódź, Pomorska nr. 4. — nagroda jak wyżej;

99) Lucjan Sobczak, Łódź, Lubelska nr. 10 — nagroda jak wyżej;

100) Leon Piórkowski, Łódź, Północna 39 — nagroda jak wyżej;

101) Henryk Pilewicz, Łódź, Śródmiejska 24, nagroda jak wyżej;

102) Józef Rokman, Łódź, Zawadzka 16 — 3 pary skarpetek firmy „M. Rozenfeld i Syn”, mech. fabr. wyr. pończ. Łódź, Pomorska 72;

103) H. Niepsul, Łódź, Tuszyńska 5 — nagroda jak wyżej;

104) Maksymilian Grauberg, Łódź, 11-go Listopada 42 — nagroda jak wyżej;

105) Józef Szczepny, Łódź, Fabryczna nr. 5, nagroda jak wyżej;

106) D. i L. Andrzejczak, Łódź, Grabowa 10, kaseta zawierająca wyroby Kloromint firmy: Lab. chem. „Korona” w Krakowie, Pl. Kossaka 5;

107) Zofia Marynowska, Łódź, Kilińskiego 73, 1 tuba pasty Kloromint i jedna flaszka wody Klor. firmy jak wyżej;

108) Hanna Kujawska, Łódź, Narutowicza 5, 1 tuba pasty Klor. i jedna szczoteczka do zębów firmy — jak wyżej;

109) Beła Majzels, Łódź, Nowomiejska 21, tuba pasty Kloromint do zębów firmy — jak wyżej;

110) B. Fernebole, Łódź, Północna 39 — 1 tuba pasty Kloromint do zębów formy — jak wyżej;

111) Irena Stanisławska, Łódź, Sienkiewicza 67 nagroda fabryki wyrobów spożywczych „Bračla Sztal, Łódź, Drewnowska nr. 14;

112) Marianna Duszyńska, Łódź, Bandurskiego 24 — nagroda jak wyżej;

113) Rachela Fuks, Łódź, Nawrot 39, m. 25, nagroda jak wyżej;

114) Natalia Kronenberg, Łódź, Zawadzka 9, nagroda jak wyżej;

115) Róża Eisnerówna, Kallisz, Pilsudskiego nr. 18 (kiosk) — nagroda jak wyżej;

116) Elwira Bloch, Łódź, Piotrkowska 123 — nagroda jak wyżej;

117) Beła Dzeiner, Łódź, Gdańska 65-a, — nagroda jak wyżej;

118) Salomea Strauch, Łódź, Zawadzka 21 — nagroda jak wyżej;

119) Róża Wolfowicz, Łódź, Pomorska 53 — nagroda jak wyżej;

120) Lili Ostaszyńska, Łódź, Śródmiejska 12, nagroda jak wyżej;

121) Henryka Gotthel, Łódź, Pomorska 15, nagroda jak wyżej;

122) Sala Borakówna, Łódź, Kamienna 1 — nagroda jak wyżej;

123) Halina Lipszycówna, Łódź, Gdańska 61, nagroda jak wyżej;

124) Barbara Zarzycka, Łódź, Rokicińska 8, nagroda jak wyżej;

125) Tusia Szumlanerówna, Łódź, Napiórkowskiego 25 — nagroda jak wyżej;

126) Edyta Wołkowa a.Łódź, Śródmiejska 12, nagroda jak wyżej;

127) Róża Kutner, Łódź, ul. Południowa 28 — nagroda jak wyżej;

128) R. Lipmanowicz, Łódź, Śródmiejska 18, nagroda jak wyżej;

129) H. Lipszycówna, Łódź, Piotrkowska 31, nagroda jak wyżej;

130) S. Braun, Łódź, ul. Pogonowskiego 19, nagroda jak wyżej;

131) Felcja Herman, Łódź, Zawadzka 25, 4 paczki galaretek firmy: Zakł. spoż. chem. „Liliput”, Warszawa, Młocińska 9;

132) Henryka Warszawska, Łódź, Południowa 58 — nagroda jak wyżej;

133) Stanisław Śniady, p. Dłutów k. Pabianic, Urząd Gminny — nagroda jak wyżej;

134) G. Białostocka, Łódź, Kilińskiego 42 — 3 paczki galaretek firmy Zakł. spoż. chem. „Liliput”, Warszawa, Młocińska 9;

135) B. Gomuliński, Łódź, 6-go Sierpnia 10, nagroda jak wyżej;

136) Irena Perelmutter, Łódź, Śródmiejska 52, nagroda jak wyżej;

137) Helena Dobraszczyk, Łódź, Zawadzka nr. 52, — postument pod kwiaty firmy: Fabryka mebli w Szamotułach Wlkp. „Bračla Koerpel” Oddział w Łodzi, ul. Piotrkowska 90;

138) Halina Szenfinkówna, Łódź, Żeromskiego 11 — nagroda jak wyżej;

139) Regina Jakubowicz, Łódź Północna 39, 15 kawałków mydła fabryki „Robotnik”, Łódź Podrzeczna 21.

140) Irena Holcmanówna, Łódź, Lipowa 57, nagroda jak wyżej;

141) Genowefa Drazek, Łódź, Lipowa 57 — nagroda jak wyżej;

142) Irena Heifer, Łódź, Pilsudskiego 36 — nagroda jak wyżej;

143) Zarzycki Tadeusz, Łódź, Senatorska 19, nagroda jak wyżej.

144) Alicja Radkówna, Łódź, Brzeska 25 — nagroda jak wyżej.

145) Mieczysław Braszak, Łódź, Włodzimierska 48 — 10 kawałków mydła fabryki „Robotnik”.

146) Mirosława Wołkowicz, Łódź, Śródmiejska 56 — nagroda jak wyżej.

147) Miriam Zac, Łódź, Dowborczyków 4 — nagroda jak wyżej.

148) Józef Kane, Łódź, ul. Targowa 15 — nagroda jak wyżej.

149) Zofia Glicensztajnowna, Łódź, Kopernika 19 — nagroda jak wyżej.

150) Franciszka Joskowiczówna, Łódź, Legionów 41 — nagroda jak wyżej.

151) Konstancy Kologrywow, Łódź, Piotrkowska 223 — nagroda jak wyżej.

152) Georg Liberman, Łódź, Radwańska 6 — nagroda jak wyżej.

153) Ludwik Engelman, Łódź, Moniuszki 9, nagroda jak wyżej.

154) Jadwiga Zielińska, Łódź, Żeromskiego 17 nagroda jak wyżej.

155) A. Princ, Łódź, Narutowicza nr. 23 — nagroda jak wyżej.

156) A. Abbe, Łódź, POW. 13 — nagroda jak wyżej.

157) Maria Kunigowa, Łódź, Wólczańska 62, nagroda jak wyżej.

158) Halina Rolikówna, Łódź, Sienkiewicza nr. 147 — nagroda jak wyżej.

159) Apolonia Jaskowiak, Łódź, Dwarska 29, nagroda jak wyżej.

160) Halina Leszczyńska, Łódź, Żeromskiego nr. 8 — nagroda jak wyżej.

161) Nina Glazer, Łódź, Anstadta 3 — nagroda jak wyżej.

162) Gertruda Hendler, Łódź, Al. I Maja 37, nagroda jak wyżej oraz szpagat firmy M. Dobrzyński, szpagat rekl. i pap. do opakowania, Łódź, Śródmiejska 16.

163) Sonia Przesuszancka, Łódź, Brzezińska 25 nagroda jak wyżej.

164) Wanda Józwiakówna, Łódź, Wodna 23, nagroda jak wyżej.

165) Celina Lassman, Łódź, Zachodnia 65 — nagroda jak wyżej.

166) Helena Strawczyńska, Łódź, Franciszkańska 10 — 20 prostokątów przeciw bólowi głowy apteki St. Hamburg i S-ka, Łódź, Główna 50.

167) Lucjan Kujawski, Łódź, Narutowicza 5, nagroda jak wyżej.

168) Zofia Fenigstelnówna, Łódź, Piotrkowska nr. 27 — nagroda jak wyżej.

169) Natalia Szczekaczówna, Łódź, Śródmiejska 28 — nagroda jak wyżej.

170) S. Kocówna, Łódź, Narutowicza 49 — nagroda jak wyżej.

171) Ed. Hecht, Łódź, 1 Maja 48 — nagroda jak wyżej.

172) Fryderyk Wróblewski, Łódź, Sterlinga 9 nagroda jak wyżej.

173) S. Laufer, Łódź, Śródmiejska 28 — nagroda jak wyżej.

174) L. Rozenal, Łódź, Południowa 86 — nagroda jak wyżej.

175) Sabina Mann, Łódź, Piotrkowska 82 — nagroda jak wyżej.

Na tym kończymy listę nagrodzonych Czytelniczek i Czytelników, którzy wzięli udział w konkursie znaków firmowych i towarowych „Republiki”. Jest to lista jeszcze niekompletna, gdyż nie podajemy nagród, wyznaczonych przez Komunalną Kasę Oszczędności m. Łodzi. Komu przypadną nagrody K.K.O. zdecydowanie o tym Dyrekcja Kasy, a lista nagrodzonych zostanie ogłoszona po Świątach.

Dla reszty nie starczyło już nagród. Między tymi znaleźli się wszyscy ci, których rozwiązania najmniej odpowiadały warunkom konkursu; przede wszystkim znalazły się tam rozwiązania bez kuponów lub z kuponami wypełnionymi nieczytelnie.

Czytelniczki i Czytelnicy mogą odbierać nagrody osobiście już dziś od godziny 18 do 19 i w dni następne (prócz niedziel i świąt) od 10 do 11 i od 18 do 19, w redakcji „Republiki”, Łódź Piotrkowska 49, lewa oficyna, II piętro.

Cudowny automat

Ukazał się

Nr. 58

sensacyjnych przygód

„LORDA LISTERA”

Cena 10 groszy

NIEMA PEWNIJSZYCH
JAK
TYLKO
ORYGIN.
„OLLA” GUM.

Uwaga Górna Dzelnica! Cukiernia z wyr. „Józef Piatkowski” Piotrkowska 294, Polecą na NADCHODZĄCE ŚWIĘTA wszelkiego rodzaju ciasta oraz wyroby cukiernicze. — Przyjmuje się zamówienia z dostawą do domu.
 (Plac Reymonta) tel. 260-88.

Bóle artretyczne reumatyczne podagryczne
 nasiliciej dokuczają na zmianę pogody, w czasie zmian stopy i niepogody. Nieznosnymi wtedy stają się bóle w stawach, kościach i mięśniach, powstają bolesne obrzęki, chodzenie, a nawet poruszanie się bywa utrudnione. Ciężkość te powstają skutkiem nagromadzenia się kwasu moczowego w ustroju i, jeżeli nie będą racjonalnie zwalczane, będą się zwiększać, aż wreszcie na skutek przysuszenia do łoska. W tych wypadkach stosuje się wewnątrzny lek „UREMOŚAN” OASECKIEGO, który rozpuszcza kwas moczowy w organizmie, wywołuje obfite wydzielanie się takowego wraz z moczem i współdziała w ustroju w walce jego z artretyzmem, reumatyzmem, podagrą, ischiasem, kamiką nerkową oraz z innymi materiami.
 Oryginalny „UREMOŚAN” OASECKIEGO do nabycia w aptekach.

Na Święta Bożego Narodzenia
 poleca znane ze swej dobroci

DR. MED.
Ignacy MARGOLIS
 OKULISTA
 wznowił przyjęcia
Al. Kościuszki 52 I. p.
 tel. 165-17.

piwa:
 jasny kryształ
 Caramel słodowe ciemne.
lemoniady:
 oranżada, kwas owocowy, kefirela ze znaczną zawartością kwasu mlekowego.

DR. MED.
JAN POLAK
 CHOROBY WEWNĘTRZNE I ALERGICZNE
ul. Nawrot 7
 Tel. 164-21
 godz. przyjęć od 5-8.

ocet:
 spirytusowy stołowy i do marynat.
 Złoty medal na wystawie rzemieślniczej w Łodzi.

Sygnatura: IV Km. 2085/38.
OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.
 Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, IV-go rewiru Stefan Zajkowski, mający kancelarię w Łodzi ul. Narutowicza Nr. 35 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 30 grudnia 1938 roku o godz. 12 w Łodzi przy ul. Sienkiewicza Nr. 4 odbędzie się druga licytacja ruchomości, należących do Natana Marguliesa, składających się z 5 talerzy dekoracyjnych, 3 szaf, kredensu kuchennego, stołu kuch., zegara, kredensu debowego, radio-odbiornika, maszyny do kawy i narzutki na rzeźnię. Minc i maż. Engiel, oszacowanych na łączną sumę zł. 1040.—.
 Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.
 Dnia, 9 grudnia 1938 r.
 Komornik:
 (—) Stefan Zajkowski.

Dr. BRAUN
 Cegielniana 4, tel. 100-57
 Spec. chor. skórnych, wenerycznych i seksualnych
 przyjmuje od 8-11 i od 5-9 wiecz. w niedz. i święta od 9-1.

Dr. Jerzy GOTLIB
 CHOR. WEWNĘTRZNE
 Spec. serca
ELEKTROKARDIOGRAFIA
ul. Legionów 25a, tel. 260-72
 przyjm. od 5-7.

DR. MED.
WŁ. ŻADZIEWICZ
 STOMATOLOG
 Spec. chor. i chir. zębów i jamy ustnej.
PIOTRKOWSKA 164, tel. 125-26
 Przyjmuje od 3-7

RENTGEN.
DRZWI OKNA uszczelniam
 hermetycznie filcem systemem zagranicznym L. TENCER, telef. 205-27.
 Trwałość długoletnia. 29.

Do akt Nr. Km 2360/38/XI.
OBWIESZCZENIE.
 Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. XI-go zamieszkały w Łodzi, ul. Zamenhova 4 na zasadzie art. 602 k. p. c. ogłasza, że w dniu 29-go grudnia 1938 r. o godz. 14 w Łodzi, przy ul. 11-go Listopada Nr. 192/94, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: maszyny do pisania, kasy ogniowatej z kluczami, 2 biurka orzechowe, 1 biurko debowego i 400 mtr. taśmy szklowej, oszacowanych na łączną sumę zł. 650.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
 Łódź, dnia 12 grudnia 1938 r.
 Komornik:
 (—) S. BEDNAREK.

LEKARZ-DENTYSTA
F. KOPCIOWSKA
Piotrkowska 8
 Telefon 232-55.

DR. MED.
AL. KOPCIOWSKI
Piotrkowska 8
 Telefon 232-55.

Do akt Nr. Km 2183/38.
OBWIESZCZENIE.
 Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 13-go zamieszkały w Łodzi przy ul. Andrzeja Nr. 11 na zasadzie art. 602 k. p. c. ogłasza, że w dniu 29 grudnia 1938 r. o godz. 12 w Łodzi przy ul. Gdańskiej Nr. 80 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: maszyny draparki, wagi leżącej fabrycznej, przrządu do rolowania materiału i wanny drewnianej, oszacowanych na łączną sumę zł. 5300.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
 Łódź, dnia 12 grudnia 1938 r.
 Komornik:
 (—) M. LIPIŃSKI.
 Sprawa Balbiny Bajer, p-ko Pinikusowi Najmanowi.

Do akt Nr. Km 1620/38.
OBWIESZCZENIE.
 Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 13-go zamieszkały w Łodzi przy ul. Andrzeja Nr. 11 na zasadzie art. 602 k. p. c. ogłasza, że w dniu 3 stycznia 1939 r. o godz. 13 w Łodzi przy ul. Żeligowskiego Nr. 41/45 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: mebli, talerzy porcelanowych i figury mosiężnej, oszacowanych na łączną sumę zł. 560.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
 Łódź, dn. 14 grudnia 1938 r.
 Komornik:
 (—) M. LIPIŃSKI.
 Sprawa 4-go Urzędu Skarbowego w Łodzi, p-ko Henrykowi Steinowi.

Do akt Nr. Km 2412/38.
OBWIESZCZENIE.
 Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 13-go zamieszkały w Łodzi przy ul. Andrzeja Nr. 11 na zasadzie art. 602 k. p. c. ogłasza, że w dniu 12 stycznia 1939 r. o godz. 11 w Łodzi przy ul. Al. Kościuszki Nr. 35 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: mebli, obrazu, kryształów, lamp i żyrandola, oszacowanych na łączną sumę zł. 1275.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
 Łódź, dn. 15 grudnia 1938 r.
 Komornik:
 (—) M. LIPIŃSKI.
 Eprawa firmy „Export Credits Guarantee Department”, p-ko Hugonowi i Edycie Flakierom.

INTELIĞENTNY zdolny kupiec zawrze spółkę z Panią poważną sympatyczną posiadającą własne mieszkanie i kilka tysięcy złotych. Oferta „Szczęśliwy przypadek”.

POSZUKUJE współnika z kapitałem 10-15000 zł. do zaprowadzonego przedsiębiorstwa fabrykacyjnego (tury pólwielniane). Oferty „M.”.

ZAGINĘŁY 2 kwity kaucyjne. Elektro wni l-szy na 2 dolarówki i il-gi na zastawny list ziemski 50 zł. na nazwisko Malka Procel, Jakóba 14.

CENY ZNACZNIE ZNIŻONE.
Centralna lecznica zębów
 I CHIRURGII JAMY USTNEJ w ŁODZI.
 PRYWATNY GABINET DENTYSTYCZNY
ul. PIOTRKOWSKA 164, tel. 127-83
 Ord. od 9 r. do 8 w., w niedziele i święta od 10-1. RENTGEN.
 Stomatolog przyjmuje od 9-11. LEK.-DENT. ŻADZIEWICZ.

RUTYNOWANA NAUCZYCIELKA MUZYKI UDZIELA LEKCYJ GRY FORTEPIANOWEJ (moskiewskie konserwatorium) oraz francuskiego po dłuższym pobycie w Paryżu
G. HURWICZ-SZYLLEROWA
 Aleje 1-go Maja 9 m. 6.

Maść i płyn do nabycia w aptekach i składach aptecznych.

Kupno i sprzedaż

POŃCZOCHY, skarpetki, bielizna wykwintna męska, damska. Koszule, piżamy, szalotki, bonjourki. Największy wybór również z małymi skazkami. Sprzedaż detaliczna, ceny ściśle fabryczne. Śródmiejska 21, lewa ołcyna. 27.

OKAZYJNIE do sprzedania 2 story i 2 p. firanek ręcznej roboty szydełkowej i różne robótki, nadające się na upominki gwiazdkowe. Bednarska 26, Blok II m. 88 i piętro. 26

DROBNE ogłoszenia w „Republice” są najlepszym i najtańszym środkiem zetknięcia zainteresowanych stron. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sublokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub pojedynczy pokój, 3) sprzedać nieruchomości lub rzecz, 4) kupić cośkolwiek okazjnie, 5) dostać posadę, 6) wyszukać pracownika — niechaj poda drobne ogłoszenie do „Republiki”.

Uzdrowiska

ZAKOPANE — Luksusowy pensjonat „KAPRYS” do Białego Tel. 11-43. Zarząd Heleny Silberfeld. 12

KRYNICA. W znanym pełnokomfortowym pensjonacie „Nasz Dom” spędza się najprzyjemniej odpoczynek zimowy. Każdy gość jest dalszą reklamą. Mimo najwyższych świadczeń ceny niskie. Tel. 208. 28.

ZAKOPANE. Pensjonat dla dzieci młodzieży „Lalka”, tel. 1051. — Rodzice dbający o zdrowie swych dzieci oddają je tylko pod troskliwą opiekę Heleny Baumgarten-Sterenzynowej.

ZAKOPANE, pensjonat I kat. „Diana” nadal prowadzony pod zarządem Grafiów. Wyżeczki, kursa narciarskie oraz imprezy rozrywkowe pod kierownictwem byłego kierownika Z. T. K. Stanisława Gellmana. 27

ZAKOPANE „Oaza.” Droga do Białego telef. 12-89, komfortowy pens. I kat. przyjmuje zgłoszenia, Zarząd R. i M. Piwówek. 17

ZACISZE LEŚNE, ZAKRZEW, Pensjonat Pauliny Kolskiej przyjmuje zgłoszenia na święta. Informacje tel. nr. 217-37 oraz Podgębnie 14. 22

KOLUMNA. Pensjonat Żelazowej Tel. nr. 18, przyjmuje zamówienia na wakacje zimowe dla rodzin.

KOLUMNA. Pensjonat „Europejski”. Tel. 31, w komfortowej willi Szczyńskiego przyjmuje zamówienia na wczasy w zamian za pokój umeblowany, — święta.

Lokale

ZŁ. 160.— KWARTALNIE 2 pokoje z kuchnią i wygodami,
ZŁ. 232.— KWARTALNIE 3 pokoje z kuchnią i wygodami,
 4, 5, 6 mieszkań, pokoje umeblowane (parsonieri) od zł. 20 „ZENIT”, ul. Piotrkowska 82, tel. 260-25

DO WYNAJĘCIA 2 pokoje umeblowane i piętro, wszelkimi wygodami, używalnością kuchni i telefonem — Sterlinga 18, m. 9.

W WILLI w ogrodzie umeblowany pokój z oddzielnym wejściem do wynajęcia, 50 i 70 zł. miesięcznie. Gdańska 94. 2i

POSZUKIWANY OD 1 STYCZNIA lokal jednopokojowy na parterze w podwórzu, ulica Piotrkowska między Przejazd — Andrzeja i Bandurskiego — Nawrot. Oferty „Lokal” do Republiki. 23

STARSA pani poszukuje pokoju umeblowanego z wygodami, nie wyżej 2 piętra. Okolice Żeromskiego — Andrzeja. Oferty sub. „A. G.”

POKÓJ, wygodny, telefon do wynajęcia, Żwirki 8, m. 4, front, I piętro.

W WILLI w ogrodzie umeblowany pokój z oddzielnym wejściem do wynajęcia. 70 zł. miesięcznie. Gdańska 94.

Posady

KUPIEC, wszechstronna rutyna handlowa, pierwszorzędnym organizator, sprzedawca, poszukuje stanowiska, reprezentacji. Wymagania skromne. Oferty „A” Unicka Nr. 1, m. 110.

LWOWIANIN poleca swoje usługi firmom i osobom prywatnym w załatwianiu wszelkich spraw na terenie Lwowa i okolicy. Dzwonić tel. 143-84.

Nauka i wychowanie

JEZYKÓW ANGIELSKIEGO, FRANCUSKIEGO — gruntownie udzielam. Gramatyka, literatura, konwersacja, handlowa korespondencja. Tel. 262-70 w godzinach 2-3.

75 GR. LEKCJA francuskiego. Dyplomowana nauczycielka udziela lekcji francuskiego. Lektura. Konwersacja. Gramatyka. Tomaczenie. Korespondencja. Pomoc szkolna, Południowa 20, m. 20 I-sza lewa of. parter

BYŁY student filozofii udzieli lekcji niemieckiego, matematyki, łaciny — w zamian za pokój umeblowany, — 23Zeller, Hotel „Polonia”.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 45. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretariat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 15-444; sekretariat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika”: 68-148 i 600-620.

PRENUMERATA „REPUBLIKI”
 w Łodzi zł. 4.—, za odnośnienie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—, „Republika” i „Express” w Łodzi z odnośnieniem do domu zł. 7.— miesięcznie.
 Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia strony 420 mm. X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpałt po 28 mm.
CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajnie 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie! — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubnowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i taberyczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Stuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

REDAKTORZY tekstu redakcyjnego: na str. 1, 2, 3, 4 i 11 — Antoni Weiss, na str. 5, 6 i 17 — Bolesław Rawicz, na str. 8 i 9 — Szymon Glińki, na str. 10 — Mateusz Rosner. Redaktor Dodatku Literacko-Naukowego oraz pozostałych stron „Republiki” — Władysław Polak, Redaktor dodatku „Panorama” — Edmund Bartoszek. Odpowiedzialny za ogłoszenia i reklamy — Konstanty WYDAWCA: Wydawnictwo „Republika” Sp. z ogr. odp. — Orbito w drukarni własnej, Łódź, ul. Piotrkowska 49 i 64.